

glasilo

Občine Šempeter-Vrtojba

**Nove pridobitve v občini
Zanimive osebnosti
Zgodbe naših legend**

poletje 2019

junij 2019

Spoštovane občanke in občani!

Blaž Erzetič

Končno, bi lahko rekli, končno je poletje. Enako pravijo tudi naši šolarji – končno so počitnice. Ob zaključku šolskega leta vam želim vsem čestitati za prehojeno pot. Verjamem, da lahko z veseljem in s ponosom tudi sami vidite, kaj vse ste v minulem šolskem letu dosegli, se naučili, spoznali. Prepričan pa sem, da se tudi drugi veselite prihajajočih mesecev, ko si bomo lahko zasluženo privoščili temeljitejši oddih in sprostitve.

Nekateri so svoj »sprostitveni« prostor že našli na prenovljenem balinišču v Vrtojbi, ki smo ga v uporabo predali v začetku maja. Nove pridobitve so se razumljivo najbolj razveselili balinarji, ki so v okviru Društva upokoencev Vrtojba že vrsto let zelo aktivni. Balinanje je priljubljena oblika rekreacije med starejšimi, h kateri vabim prav vse, saj na tak način ohranjamo svojo vitalnost in posredno skrbimo tudi za zdravje. Seveda pa bo prostor na voljo tudi drugim uporabnikom, saj bo nova pridobitev lahko služila kot prireditveni prostor in kot taka postala pomemben kraj druženja in srečevanja v Vrtojbi.

Za nadstrešek z dvema zunanjsima igralnima stezama in zunanjo okolico je občina odštela okrog 150.000 EUR, skupaj z vsemi dodatnimi deli pa se bodo stroški približali 200.000 EUR. V nadaljevanju nameravamo sprojektirati še ureditev preostalega prostora za združnim domom in ga prenoviti. Tako bo območje postalo tudi z estetskega vidika prijetnejše za vsakdanjo uporabo in druženje ob praznovanjih.

Po dokončanju del na občinski cesti v spodnji Vrtojbi, kjer smo z vzdolžnim otokom zagotovili umiritev prometa ter varnejši prehod za pešce, ki uporabljajo avtobusno postajališče, z deli nadaljujemo na nekdanjem makadamskem parkirišču ob Ulici 9. septembra. S tem bo ta del Vrtojbe pridobil 22 parkirnih mest, eno parkirno mesto za invalide in eno ločeno parkirno mesto za polnjenje električnih vozil. Ker pa je problematika javnih parkirnih površin v občini še vedno pereča, bomo z urejanjem manjših javnih parkirišč v obih krajih nadaljevali.

Končana je tudi kolesarska pot v Bazari. Ob pregledu izvedenih del se je izkazalo, da je zaradi prometne varnosti ob kolesarski poti potrebno postaviti še nekaj varovalne in zaščitne ograje, kar bomo izvedli v najkrajšem možnem času, tako da bomo novo prometno povezavo lahko tudi uradno predali v uporabo. Vsa dela bodo na koncu stala približno 500.000 EUR, od tega je občina okoli 100.000 EUR pridobila na državnem razpisu za ukrepe trajnostne mobilnosti. V naslednjih letih bomo ob kolesarski poti postavili tudi manjše otroško igrišče in prostor za druženje, ki si ga tamkajšnji prebivalci že dolgo časa želijo. Seveda pa načrtujemo tudi nadaljevanje zgrajene kolesarske in pešpoti, in sicer navezavo skozi vodni propust pod železnico in čez železniški nadvoz na kolesarsko pot proti Volčji Dragi in Bukovici. S tem bomo končno omogočili tudi varno pot za pešce,

predvsem šolarje, do avtobusnega postajališča v Bazari. V nasprotni smeri načrtujemo novo kolesarsko povezavo podaljšati pod ulico Na Hribu proti naselju v Ulici Ivana Suliča, jo speljati pod podhod pod železnico ter šempetrsko obvoznico in jo povezati z obstoječo kolesarsko potjo v Športnem parku.

To športu namenjeno območje je vedno bolj obiskano, kar prinaša tudi večje obremenitve bližnjih prometnih površin. Da bi preprečili morebitne nesreče, smo se odločili, da tamkajšnje križišče, ki pelje v bolnišnico, uredimo tako, da bo za vse udeležence, predvsem pa pešce in kolesarje, varnejše. Tudi za to naložbo je občina del sredstev pridobila z naslova državnega razpisa za trajnostno mobilnost, pogodba z izvajalcem pa bo podpisana v kratkem.

Podobnega uspeha, kot ga ima šempetrski športni park, se nadejamo tudi v novo nastajajočem rekreacijskem centru v Vrtojbi. Dela, ki jih je naročilo naše Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje EZTS-GO, so v polnem teku. Rekreacijski center se gradi v okviru evropskega projekta Soča – Isonzo in se financira iz čezmejnega programa Slovenija - Italija 2014–2020. Predvideni so izgradnja parkirišča za avtodome na površini 1.255 m² s servisno ploščadjo, rekonstrukcija in odvodnjavanje dostopne poti, priključek na javni vodovod in kanalizacijo, nizko napetostni priključek kampa ter njegovo odvodnjavanje. Skupna vrednost del je okoli 400.000 EUR brez DDV. Območje bo z že projektiranimi kolesarskimi in peš potmi povezano v enotno omrežje, ki bo na območju Občine Gorica, Mestne občine Nova Gorica in Občine Šempeter-Vrtojba v okviru omenjenega projekta zgrajeno do leta 2021.

Ne glede na to, da imamo občine v tej evropski finančni perspektivi precej manjše možnosti za črpanje sredstev, pa smo na tem področju še vedno zelo uspešne. Tako je bila v okviru projekta »Inovativne rešitve za energetske učinkovito razsvetljavo javnih stavb« (LightingSolutions), ki je sofinanciran v okviru čezmejnega programa Slovenija - Italija 2014–2020, že podpisana pogodba za zamenjavo svetilk v Osnovni šoli Ivana Roba. V času poletnih počitnic bomo tako stare, dotrajane in energetske potratne svetilke zamenjali za nove, energetske

varčne, s čimer se bodo zmanjšala poraba energije, izboljšala osvetlitev delovnih prostorov in posledično izboljšali pogoji za izvajanje učnega procesa. Čez poletje nameravamo zamenjati tudi preostale svetilke javne razsvetljave v občini, ki ne ustrezajo več predpisom. Javni razpis za izbiro izvajalca smo že objavili.

Prav tako smo v okviru projekta VISFRIM iz istega čezmejnega programa objavili javni razpis za izbiro izvajalca za izvedbo del protipoplavnih ukrepov Čuklje - Zapučke. V okviru razpisanih del, ki se bodo predvidoma začela konec letošnjega leta, bo občina razširila in poglobila približno 500 m dolg odvodni jarek od Čukelj do Zapučk.

V kratkem bomo podpisali tudi pogodbo za nadaljevanje del na Vrtojbenki cesti. Pod železniško progo bomo izvedli preboj in navezavo kanalizacije ter ostale infrastrukture na že lani zgrajeno infrastrukturo, tako da bomo lahko v letu 2020 dokončali obnovo kanalizacije in dokončno uredili tudi del Vrtojbenske ceste od železnice do pošte.

Dogajanja je, kot vidite, v naši občini zelo veliko. Stvari se odvijajo tekoče. Kljub temu pa ostajajo določeni problemi, katerih reševanje gre, čeprav ne po naši krivdi, prepočasi. Dva taka sta gotovo asfaltna baza in prazni objekti Socialnega centra Vrtojba. Krajani, ki si želijo, da bi se asfaltna baza umaknila iz gramoznice cestnega podjetja in da bi se končno našla ustrezna rešitev za omenjene prazne objekte, so se zato povezali v civilno iniciativo, katere namen je, da se ta dva cilja kar najhitreje dosežeta. Tako sam kot tudi občinska uprava jih pri teh upravičenih prizadevanjih podpiramo.

Območje gramoznice cestnega podjetja je že od leta 2001 s spremenjenim občinskim prostorskim načrtom namenjeno za športno in rekreativno dejavnost. Seveda pa obstoječih legalno pridobljenih pravic za opravljanje dejavnosti občina ne more kar odvzeti. Zato se skupaj z družbo Kolektor CPG že več let trudimo poiskati rešitev, ki bi omogočila proizvodnjo asfalta na drugi primernejši lokaciji. Čeprav podjetje zatrjuje, da se drži vseh okoljskih predpisov, je težava v tem, da take dejavnosti sosednji pa tudi bolj oddaljeni prebivalci nikjer nočejo

in je zato težko pridobiti vsa potrebna dovoljenja za postavitev tovrstnega obrata. Občina se bo še naprej trudila, da bi tudi z ekonomskimi sredstvi v smislu iskanja investitorja, ki bi od Kolektorja CPG odkupil kar 6 ha zemljišč, našli rešitev, v okviru katere bi proizvodnjo asfalta na zdajšnji popolnoma neprimerni lokaciji ustavili. Veseli bomo, če bodo prizadevanja civilne iniciative k temu kaj pripomogla.

Glede naložbe v Socialni center Vrtojba pa je potrebno povedati, da je največja težava pri aktiviranju objektov v tem, da se še vedno ne najde nekdo, ki bi organiziral institucionalno varstvo občanov v objektih, ki so bili za ta namen zgrajeni in skoraj dokončani. Družba za upravljanje terjatev bank, ki je postala lastnica vseh nepremičnin, išče rešitev tako z javnim zavodom, ki izvaja to dejavnost, kot tudi z drugimi potencialnimi zainteresiranimi zasebniki. V objektih, za katere je občina namenila 10.000 m² komunalno opremljenega stavbnega zemljišča, ki je bilo takrat ocenjeno na nekaj čez milijon evrov, je bilo predvidenih 120 postelj in 38 varovanih stanovanj ter nekaj poslovnih prostorov. Celoten projekt je bil na začetku ocenjen na 10,5 milijona EUR. Danes bi nepremičnine, ki bi jih DUTB tudi sam dokončal, lahko nekdo kupil ali vzel v najem za bistveno nižjo ceno, pa še vedno ni pravega interesa. Za javni zavod je 120 postelj preveč, saj jih ne potrebuje toliko, zasebnik pa bi za konkurenčno izvajanje dejavnosti potreboval koncesijo, ki je pa država za našo regijo ne razpiše, ker trdi, da po predpisanih merilih le-te ne potrebujemo.

Tudi pri reševanju te problematike sem se skupaj z občinsko upravo v preteklosti zelo angažiral. Vendar je občina pri reševanju zelo omejena. Objekti, ki so zgrajeni, precej presegajo naše potrebe, saj bi za našo občino potrebovali le približno 40 postelj in nekaj oskrbovanih stanovanj. Nekaj pa se je le premaknilo: izvedeli smo, da je DUTB podjetju, ki se ukvarja s projektiranjem, naročila preverbo, kaj vse je potrebno storiti, da bi lahko pridobila uporabno dovoljenje za objekt Socialnega centra v Vrtojbi. Postopki se bodo gotovo še vlekli, a vsaj začeti je potrebno, da pridemo do zelenega cilja, to je delujočega doma upokojujencev ali kakšnega podobnega

programa. Tudi sami se bomo še naprej trudili, da bi odgovorni vendarle prepoznali možnosti, ki jih skoraj dokončani objekti ponujajo. Po svojih možnostih pa bo občina lahko tudi še kaj prispevala, seveda v primeru, da se najdejo ustrezne rešitve.

Spoštovani!

Tokratni seznam raznolikih aktivnosti, projektov, potez in odločitev je dolg. Lahko bi bil še daljši, pa naj bo zadosti o delu. Poletje je, kot sem zapisal na začetku, čas, ko si je potrebno vzeti trenutek tudi za sprostitev. Pred nami so zaslužene počitnice. Izkoristimo jih kar najbolje. Poskusimo preživeti čim več časa s svojimi prijatelji, s svojimi bližnjimi. Vzemimo si čas drug za drugega, za stvari, za katere med vsemi obveznostmi med letom nimamo časa. Za druženje bo, kot vsako leto, tudi to poletje veliko priložnosti.

Za konec naj vam le še čestitam ob bližnjem prazniku naše domovine, dnevu državnosti, izkoristim priložnost za povabilo na prireditve ob občinskem prazniku, ki ga bomo s slavnostno sejo obeležili 18. julija, in zaželim čim prijetnejše počitniške dni.

Milan Turk,
vaš župan

Uradne ure Občine Šempeter-Vrtojba:

Ponedeljek

8.00–12.00;

Sreda

8.00–12.00 in 14.00–16.30;

Petek

8.00–12.00.

Županove ure za občanke in občane so vsako sredo

15.00–17.00. Termin si rezervirajte v tajništvu

T: 05 335 10 00.

Sprejem vlog in informacije:

Ponedeljek, torek in četrtek

8.00–15.00;

Sreda

8.00–16.30;

Petek

8.00–14.00.

www.sempeter-vrtojba.si

Drage bralke in bralci!

Pred nami je, vsaj zame, najlepši letni čas in srčno upam, da bo tako topel in čudovit kot lani, vendar imam, ko vam to pišem, obute volnene nogavice, zunaj pa dežuje, da o temperaturi niti ne govorim, saj ni nič kaj preveč poletna. Verjamem, da se bo vreme čez noč spremenilo in bo poletje kar tukaj, brez obvestila ali tako imenovanega prehoda.

Naše uredništvo pa je ne glede na to vedno v polnem teku in pridno ustvarja vsebine za vas bralce. Tudi tokrat smo se zelo potrudili in poleg vaših člankov pripravili resnično zanimive intervjuje in besedila, ki vas bodo potegnili k branju.

Hvaležni smo vsakemu od vas, ki nam je poslal besedila, fotografije, mnenja in ideje za naprej, soustvarjanje Glasila z vašo pomočjo je tako lažje in zanimivejše. Saj veste, kako pravijo: "Več glav več ve." Prav zato vas tudi tokrat vabim, da z nami ustvarjate jesensko številko Glasila, za katero zbiramo članke do 23. avgusta 2019. Ves material nam lahko pošljete na glasilo@sempeter-vrtojba.si.

Želim vam prijetno branje, vsem šolarjem brezskrbne počitnice in polno skledo uživanja, vam, dragi bralke in bralci, pa nepozabno poletje, počitek, dobro družbo in neprecenljive izkušnje.

Les Brown je zapisal: "Meri v luno. Tudi če zgrešiš, boš pristal med zvezdami." Merite v vaše cilje brez strahu, uspelo vam bo!

Lara Soban,
odgovorna urednica

Županov sprejem najboljših mladih občanov

V prvem junijskem tednu je župan Občine Šempeter-Vrtojba Milan Turk v Coroninijevem dvorcu sprejel mlade občane – najboljše učence Osnovne šole Ivana Roba Šempeter pri Gorici, Glasbene šole Nova Gorica, športnike ter druge otroke in mlade ter jim čestital za njihove dosežke. **Luka Arčon, Peter Baša, Lina Ivana Benedetič, Zala Breclj, Eva Cerkvenci, Tomi Činej, Mija Erzetič, Eva Faganelj, Tajda Filipič, Matic Furlan, Špela Furlan, Nejc Gleščič, Patrik Godec, Maja Gorkič, Maša Klaut, Maja Kofol, Lara Kropelj, Valentina Mišigoj, Jakob Pavlin, Matevž Podbersič, Lana Polanc, Nika Prinčič, Jure Rupar, Matija Skrt, Kaja in Lea Šinigoj, Maša Trbižan, Aleks Ušaj, Miha Vidic in Jure Žbogar**, ki so s svojo delavnostjo in vztrajnostjo dosegli odlične dosežke na področju znanja ali osvojili zlato, srebrno oz. bronasto priznanje na državnih tekmovanjih ter na državnih in mednarodnih glasbenih tekmovanjih, so v spomin na ta dogodek prejeli tudi spominska darila. Vsem učencem čestitamo in se skupaj z njimi veselimo njihovih uspehov. Želimo jim prijetne poletne počitnice in uspešno pot naprej.

Mateja Poljšak Furlan

Podpisana pogodba za izvedbo parkirišča ob Ulici 9. septembra v Vrtojbi

Parkirišča so poleg cest in avtomobilov sestavni del prometnega sistema in s tem pomembna prvina urbanih zasnov. Obseg, umestitev in oblikovanje parkirišč soustvarjajo podobo krajev. Živeti z njimi je nemogoče, a brez njih ne gre. Zato sta 26. aprila 2019 župan Občine Šempeter-Vrtojba, mag. Milan Turk, in direktor podjetja Prevozi, nizke gradnje Erik Sever, s. p, Erik Sever, v Coroninijevem dvorcu v Šempetru pri Gorici podpisala pogodbo za izvedbo parkirišča ob Ulici 9. septembra v Vrtojbi, kjer se že nahaja makadamski plato. Vrednost pogodbeno dogovorjenih del, ki zajemajo ureditev predvidenega parkirišča, potrebnih dostopov ter hortikulturno ureditev območja, znaša 64.518,72 EUR (z DDV). S tem bo v Vrtojbi urejenih skupno 22 parkirnih mest za osebna vozila, 1 parkirno mesto za invalide in eno ločeno parkirno mesto za polnjenje električnih vozil.

Mateja Poljšak Furlan

Projekt LightingSolutions v osnovno šolo prinaša energetske varčnejše svetilke

Na zadnji majski dan sta v Coroninijevem dvorcu župan Občine Šempeter-Vrtojba, mag. Milan Turk, in direktorica na razpisu izbranega podjetja ARBA PLUS, d. o. o., iz Trzina, Živa Šimenc, podpisala pogodbo za zamenjavo svetilk v Osnovni šoli Ivana Roba. Aktivnost se bo izvedla v okviru projekta "Inovativne rešitve za energetske učinkovito razsvetljavo javnih stavb" (LightingSolutions), ki je sofinanciran v okviru Programa sodelovanja Interreg V-A-Italija-Slovenija 2014–2020 iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Pogodbeno vrednost del znaša 130.445,08 EUR (z DDV).

Investitor, Občina Šempeter-Vrtojba, namerava stare dotrajane energetske potratne svetilke zamenjati za nove, energetske varčne svetilke LED tehnologije. Stare bo zato izbrani izvajalec odklopil in demontiral, namesto njih pa vgradil nove, ki bodo primerne namembnosti posameznih prostorov v objektu. Ker je pomembno, da so barve tudi na umetni svetlobi pravilno zaznavane, bodo svetilke imele indeks barvne reprodukcije (CRI) večji od 80. Z zamenjavo se bodo tako zmanjšala poraba energije, izboljšala osvetlitev delovnih prostorov in posledično izboljšali pogoji za izvajanje učnega procesa.

Mateja Poljšak Furlan

Prenovljeno balinišče v Vrtojbi

katero ohranjajo svojo vitalnost in rekreativne sposobnosti. Seveda pa bo prostor na voljo tudi drugim uporabnikom, saj bo nova pridobitev lahko služila kot prireditveni prostor in kot taka postala pomemben kraj druženja in srečevanja v Vrtojbi. O tem, kako zelo sta nov nadstrešek in balinišče pomembna za nadaljnji razvoj tukajšnjega balinarstva, je v svojem nagovoru spregovoril najstarejši predstavnik balinarske sekcije Društva upokojencev Vrtojba Peter Žigon. Ob tem se je sprehodil skozi zgodovino nastajanja balinišča v Vrtojbi in se zahvalil balinarski sekciji Društva upokojencev Šempeter, ki je vrtojbenske balinarje v času prenove gostilo.

Da je bilo odprtje športno obarvano, je župan namesto z rezanjem traku prenovljeni objekt v uporabo predal z metom balinčka. S tem je začel tudi otvoritveni balinarski turnir, kjer se je med seboj pomerilo 6 ekip, od tega 3 moške in 3 ženske. V ženski konkurenci je zmagala ekipa telovadk iz Vrtojbe, v moški pa balinarska sekcija Društva upokojencev Vrtojba.

Mateja Poljšak Furlan

V četrtek, 9. maja 2019, je župan Občine Šempeter-Vrtojba Milan Turk predal v uporabo prenovljeno balinišče v Vrtojbi. Nove pridobitve so se najbolj razveselili člani tamkajšnjega balinarskega društva, ki so v okviru Društva upokojencev že vrsto let zelo aktivni. V svojih vrstah imajo uspešne moške in ženske ekipe, ki tudi redno organizirajo amaterske balinarske turnirje.

Za nadstrešek z dvema zunanjsima igralnima stezama in zunanjo okolico je občina odštela okrog 150.000 EUR, skupaj z vsemi dodatnimi deli pa se bodo stroški po županovih besedah približali 200.000 EUR. Poudaril je, da je balinanje priljubljena oblika rekreacije med starejšimi, s

Dragi naši balinarji,
danes praznujemo mi!
Novo balinišče imamo,
na njem se bomo trudili
in naših zmag veselili.

Naj pada dež ali se sonce blešči,
pod novo streho smo zdaj lahko vsi.
Na treninge bomo redno hodili,
v novi športni opreми se za pokale
in medalje borili.
Tako se bomo tudi naši občini
zahvalili.

Dragi naši balinarji!
Že dolgo let balinamo mi
in čeprav jih imamo že veliko,
v dobri formi smo mi vsi.

Zdaj baline, bale sive
v roke vzemimo
in z veseljem
na novo balinišče pohitimo.

Balinarka Stanka Ferfolja

Aplikacija KOBİ – prvo “berilo” za dislektike kot podjetniška priložnost

Konec marca je mladi startup Hoplalai, ki v zadnjih mesecih sodeluje s Primorskim tehnološkim parkom, lansiral aplikacijo KOBİ. KOBİ je učni pripomoček, ki otroku pomaga na poti do njegove temeljne pravice – pismenosti. Črno-bel tekst pretopi v začetnemu bralcu prijazno besedilo in ga prilagodi glede na njegove potrebe. KOBİ je v razvoju od junija lani, da je čas za predstavitev javnosti, pa se je ekipa odločila po izjemno uspešno opravljenem preizkusu pri strokovni javnosti in uporabnikih. 92 % jih je povedalo, da KOBİ pomaga pri hitrosti in natančnosti branja, izboljša pa se tudi razumevanje prebranega. Z aplikacijo želi ekipa zapolniti časovno vrzel med sumom na disleksijo in potrditvijo diagnoze. S tem pa staršem omogočiti, da se takoj in aktivno spopadejo z bralnimi težavami. Pogovarjali smo se z Ursulo Lavrenčič, ustanoviteljico startupa.

Kako ste sploh prišli do ideje, da je mogoče poslovno priložnost najti v aplikaciji za reševanje težav z branjem pri otrocih?

V družini imamo osebno izkušnjo z opismenjevanjem otroka z disleksijo. Pot ni bila lahka, od otroka to zahteva ogromno discipline in trdega dela, od staršev pa predanost in doslednost. Če bi vnaprej vedela, kako bo vse skupaj potekalo in imela v rokah konkretna orodja, bi mi bilo veliko lažje. Zamisel se je torej porodila iz želje, da bi kaj takega obstajalo. Ko sem idejo delila z drugimi, mi je postalo jasno, da bi bil to tudi dober produkt za trg. Moj cilj je vzpostaviti ekonomski model, da KOBİ zacveti, z njim pa morda tudi druge rešitve v podporo družinam, kot je bila moja.

Kako sploh deluje KOBİ?

Besedilo najprej prenesemo v aplikacijo na tabličnem računalniku, tako da ga bodisi fotografiramo bodisi uvozimo datoteko. Nato ga lahko po želji prilagajmo potrebam bralca: od barvanja posameznih črk do urejanja velikosti ali razmikov med vrsticami in uporabe drugih pripomočkov.

Barvanje posameznih črk je lahko rešitev za več različnih težav. Pomaga pri učenju vezave, saj lahko poudarimo samoglasnike in otrok tako vidi, kje mora glas zadržati. Temu pravimo kar “naša metoda KOBİ” in je v izjemno pomoč v fazi prehoda iz črkovanja, zlogovanja na branje celih besed. Za otroke z disleksijo je lahko to obdobje mučno dolgo in s tako oblikovanim besedilom se otrok bistveno hitreje uči.

Obarvane črke so v veliko pomoč tudi tistim, ki jim težave dela obračanje črk. Z odrasčanjem te težave mnogokrat izzvenijo, so pa izjemno nadležne, ker se mora otrok pri branju pogosto ustavljati in usmerjati pozornost na obliko črke. Tako se mu zatika, težko sledi, kaj je prebral, in pri branju postane demotiviran. Za učenje branja pa je ključna vaja. Če otroku omogočimo, da je besedilo dovolj veliko, da so razmiki takšni, kot jih želi, mu bo šlo lažje in bo bolj motiviran, dobre volje. Prilagoditev na želje ima pozitiven vpliv na motivacijo. Rezultati spet vzpostavijo pozitiven krog.

Še preden ste aplikacijo pričeli tržiti, ste jo validirali pri strokovnih institucijah. Do kakšnih ugotovitev ste prišli?

Še preden smo se sploh lotili izdelave aplikacije, smo idejo pokazali nekaj strokovnjakom, ki so nam potrdili, da je rešitev tudi strokovno utemeljena. Nato smo na roke obdelali besedila in pripravili PDF pole, kjer je bilo mogoče primerjati, ali je kakšna razlika v branju obarvanih in neobarvanih besedil. Iz anket je bilo zelo hitro razvidno, da je vpliv izjemno dober. In lotili smo se izdelave preizkusne aplikacije. To smo odnesli na preizkušanje v Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše v Ljubljani. Pridobili smo dve uradni strokovni mnenji, ki potrjujeta, da je KOBİ odlično dopolnilo pri opismenjevanju.

Na koga ciljate pri trženju produkta?

KOBİ je v prvi vrsti namenjen otrokom. Aplikacijo jim lahko ponudijo tako starši kot njihovi učitelji, s stališča otroka je načeloma vseeno. V resnici pa je najbolje, kadar se starši in šola povežejo. Učitelji so običajno prvi, ki zaznajo težave, odstopanja. V stiku so z velikim številom otrok in zdelo se nam je izjemno pomembno, da so del KOBİ zgodbe, čeprav morda ne v smislu trženja in ciljne skupine. Tako smo aplikacijo že v osnovi oblikovali z mislijo na obe skupini. Aplikacija je na trgu na voljo predvsem staršem in odziv je dober. Šolam smo ponudili, da se vključijo v “KOBİ program” in tako do septembra brezplačno preizkušajo, kako se KOBİ obnese pri delu v šoli. Odziv je bil izjemen. V manj kot devetih tednih se je pridružilo 83 osnovnih šol in sedem drugih ustanov. Številka se bliža 20 odstotkom vseh šol, to nas res zelo veseli. Zadovoljni smo tudi, da to niso le šole iz lokalnega okolja, kjer nas poznate, ampak iz vse Slovenije.

Slovenija najbrž ni dovolj velik trg. Kam seže vaša zgodba?

V Sloveniji je po ocenah med otroci prve triade 10.000 otrok, ki imajo večje težave z učenjem branja. To je zelo veliko, a vseeno premalo, da bi nam omogočilo obstoj in razvoj, na katerega stavimo. KOBİ želimo razvijati in dopolnjevati. Lahko bi postal pripomoček družinam in učiteljem, ki bi jih povezoval – jim omogočal vse od pametne analitike napredka do individualiziranih predlogov za čtivo. Že v startu smo vedeli, da bo KOBİ skočil tudi na druge trge, najprej bo na vrsti Španija. Zakaj? Ker deluje metoda KOBİ izvrstno tudi v španščini, ker je na tem jezikovnem trgu manj konkurence in ker je španščina svetovni jezik.

V medijih smo zasledili, da je vaš startup finalist na tekmovanju Slovenski startup leta. Kaj vam to pomeni?

Izjemno sem presenečena nad tem rezultatom. Zdi se mi, da smo težko primerljivi z ostalimi finalisti, ker smo precej zadaj po starosti in drugih kazalcih. Za povrh smo postali še polfinalist na izizzivu PODIM konference (Podim Challenge). Za udeležbo na konferenci se je potegovalo preko 700 startup podjetij iz celotne regije Alpe-Jadran in severnega Balkana; huda konkurenca. Vsa ta priznanja nam pomenijo predvsem to, da poznavalci vidijo v nas potencial, da delamo dobro. Daje nam medijsko izpostavljenost, pa tudi to, da se lahko družimo in mrežimo med startupovci, kar je super.

To pa ni prvi dosežek na tekmovanjih. V februarju ste s prepričljivim pitchem dobili nagrado Primorskega tehnološkega parka za mentorstvo v višini 2.000 EUR. Kako je povezovanje v startup skupnost doprineslo k vašemu razvoju?

Ko smo objavili KOBİ, so nam na PTP pomagali pripraviti dogodek, ki je bil izjemno odmeven v medijih. Tega sami nikoli ne bi uspeli speljati, projektu pa je to dalo velik začetni zagon. Še bolj pomembno pa je, da si del skupnosti, ki ima določene ambicije, čeprav na drugih področjih. Tukaj vidiš, da so ljudje sposobni iz nič ustvariti marsikaj. To ti da energijo, da tudi sam bolj verjameš vase.

Kaj se bo moralo zgoditi, da boste za projekt KOBİ rekli, da je uspešen?

Uspeh – to je stvar vsakega posameznika. Spomnim se svoje dileme, ko sem oktobra dobila povabilo, da v Delu objavijo našo zgodbo. Dvomila sem, ali imam pravico izpostavljati svojega otroka. Takrat mi je moja mama rekla: "Tvoj otrok s tem nič ne izgubi, a če tvoja zgodba pomaga samo enemu drugemu otroku, eni družini, si naredila veliko." Tako čutim zdaj. Vem, da smo ustvarili neko vrednost.

Marjana Simčič Humar

Znani so zmagovalci tekmovanja POPRI 2019

Mladi razvijajo podjetniške ideje z mislijo na ohranjanje narave

Na vseslovenskem tekmovanju POPRI za najboljše podjetniške ideje mladih je v kategoriji osnovnošolcev od 7.–9. razreda zmagala ekipa Avaga iz OŠ Dobravlje, v kategoriji dijakov ekipa UniBill iz Srednje elektro šole in tehniške gimnazije Novo mesto, med študenti pa je najbolj navdušila Tina Turk z idejo Skripsa.

Kdo so zmagovalci POPRI 2019?

Osnovnošolci od 7.–9. razreda

1. mesto: Avaga

Avaga drain cleaner je vrhunski lovilec las in številnih odpadkov, ki se znajdejo v vašem odtoku. Je odlična odločitev, če imate doma probleme z lasmi v odtoku. Gre za zamašek za umivalnik, ki ga tok vode vrta. Ima sito, ki lase ob vrtenju z lahkoto ulovi. Vrtenje zamaška omogočajo lopatice na dnu zamaška. Je mehansko sredstvo za čiščenje, pri katerem se ne uporablja kemikalij in elektrike, pokrovček, ki spreminja barve in ima zanimivo grafiko, pa deluje kot spodbuda otrokom za pogostejše umivanje rok.

2. mesto: Zibka Nina-Nana – OŠ Draga Bajca Vipava

Zibka Nina-Nana je pametna zibka, ki rešuje problem nespečnosti dojenčkov. Naša zibka otroka uspava na najbolj naraven način, saj simulira varno zavetje maternice – naročje mamice, sesanje pri prsih, nošenje, zibanje in zvoke, podobne tistim, ki jih je poslušal dojenček, ko je bil še v trebuhu svoje mamice.

Dijaki

1. mesto: UniBill, platforma za shranjevanje računov v elektronski obliki, Srednja elektro šola in tehniška gimnazija Novo mesto

UniBill je platforma, ki omogoča shranjevanje prejetih računov v elektronski obliki in nadomešča klasične papirnate račune. Preko spletne ali mobilne aplikacije nudi pregled nad shranjenimi računi kadarkoli in kjerkoli. Platforma izboljša izkušnjo uporabnika, saj mu omogoča pregled porabe sredstev po trgovinah, olajša shranjevanje računov za izdelke z garancijami, poenostavi postopke reklamacije izdelkov, hkrati pa zmanjša stroške trgovcev, ki jih imajo s klasičnimi računi (0,03–0,05 EUR/račun), ter razbremeni okolje.

Za uporabo UniBill rešitve si mora vsak uporabnik zagotoviti osebno kodo, ki jo v obliki brezstične kartice ali

bar kode v elektronski obliki predloži na blagajni pred zaključkom nakupa. Po končanem nakupu se podatki o nakupu samodejno shranijo na uporabnikov račun UniBill platforme. Registracija v sistem je za uporabnika brezplačna, strošek izdaje elektronskega računa, ki znaša 0,01 EUR, pa nosi prodajalec, ki je hkrati najemnik rešitve.

2. mesto: Heijus, Gimnazija Novo mesto

Heijus je 100 % cloudy (nefiltriran) jabolčni sok z dodatkom vitaminov, mineralov in super zelišč. Heijus se zaradi svoje odlične nutritivne vrednosti uvršča na trg funkcionalnih pijač, (zdrave pijače z dodanimi vitamini, minerali, superzelišči, probiotiki), saj je nefiltriran, zaradi česar se v njem ohrani večino uporabne hranilne vrednosti, ki jo vsebuje sveže jabolko (antioksidanti, pektin, vlaknine, kalij, vitamin E ...). Glavne prednosti funkcionalnega soka Heijus pred konkurenčnimi funkcionalnimi pijačami so, da je narejen iz svežega sadja, je lokalni proizvod, ne vsebuje arome, saj mu dodajamo izključno zelišča, in da je 100 % naraven ter brez dodanega sladkorja.

Študentje in mladi do 29 let

1. mesto: Skripski – lesen kemični svinčnik

Skripski je lesen kemični svinčnik, ki je neškodljiv za naravo, je biološko razgradljiv in uporaben. Gre za sila enostaven produkt. Kot študentka in posledično redna uporabnica kemičnih svinčnikov sem ugotovila, da ni nobenega takšnega, ki bi bil narejen iz naravi prijaznih materialov, poleg tega pa še lep, ne predrag, narejen iz lokalnih materialov in uporaben. Ker mi je mar za naravo, se

mi je ob razkritju nove direktive EU o zmanjševanju odpadkov porodila ideja, da bi tak kemični svinčnik razvila sama.

2. mesto: Hypernova

Hypernova je budilka, ki vas nežno zbudi s svetlobo v fazi najlažjega spanca, takrat ko je vaše telo najbolj pripravljeno, da začnete dan. Tako rešuje vsem znan problem težkih prebujanj in nadležnih klasičnih budilk, ob tem pa nas prav tako osvešča, kako preventivno izboljšati kvaliteto spanca. Hypernova ima obliko dodekaedra, v katerem se nahajajo LED svetila, ki počasi začnejo spuščati svetlobne žarke (v razponu 30 min).

POPRI 2019 – ključni podatki

Na tekmovanju je sodelovalo 314 mladih z 99 idejami. Prispele poslovne modele iz vse Slovenije je ocenila 35-članska regionalna strokovna komisija, sestavljena iz podjetnikov, startup mentorjev, direktorjev in ključnih kadrov uspešnih slovenskih podjetij. Izbrali so 34 polfinalistov, ki so se predstavili v 5-minutnih "pitch" predstavitev v Novi Gorici v dopoldanskem času.

Poleg nagradnega sklada 5.000 EUR še PODIM konferenca in potovanje dijaške ekipe v ZDA

Poleg nagrad iz nagradnega sklada 5.000 EUR se dve najboljši dijaški ekipi neposredno uvrstila na mednarodno tekmovanje Genius Olympiad, ki bo junija v ZDA – najboljši ekipi Primorski tehnološki park, organizator tekmovanja, krije stroške potovanja in prijavnino. Najboljša študentska ekipa pa se bo udeležila največje startup konference v Sloveniji – PODIM.

Zaključna prireditel z ministrom Počivalškom

Tekmovanje POPRI se je zaključilo s slavnostno prireditvijo, in sicer v torek, 17. aprila, v Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica. Večer je povezoval Klemen Bunderla, občinstvo je navduševal raper Zlatko.

Zaključno prireditev je obiskal tudi minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek, ki je častni pokrovitelj tekmovanja. O projektu POPRI je povedal: "Podjetništvo ima ključno vlogo pri razvoju tehnološkega napredka in ekonomskih sprememb. Je gonilo novih delovnih mest, inovacij, višje dodane vrednosti ... Podjetniška kultura je še posebej pomembna v Sloveniji, kjer mala in srednje velika podjetja predstavljajo kar 99 % vseh slovenskih podjetij – so steber slovenskega gospodarstva. Za razvoj podjetništva pa nujno potrebujemo kompetentne in zaposljive kadre. Mladi morajo že tekom formalnega in neformalnega izobraževanja pridobivati tudi kompetence ustvarjalnosti, podjetnosti in inovativnosti. Te kompetence namreč zahteva današnji globalni trg. Zato pozdravljamo natečaje, kot je POPRI, kjer lahko mladi predstavijo svojo poslovno idejo, v katero so vložili ustvarjalnost, inovativnost, timsko delo, tveganje. V tem procesu se preizkusijo v javnem nastopanju, pridobijo oceno svojega znanja in povratno informacijo o podjetniški ideji. To so dragocene izkušnje za njihove kasnejše korake v poslovni svet. Prav zato smo z veseljem prevzeli častno pokroviteljstvo nad letošnjim tekmovanjem in želim si, da se bo v prihodnjih letih v okviru POPRI pomerilo še več mladih iz vse Slovenije."

Marjana Simčič Humar

Jure Batagelj

Zaključek Podjetniškega eksperimenta

Na sedmih osnovnih šolah na Goriškem so od novembra lani potekale interesne dejavnosti Podjetniški eksperiment za osnovnošolce od 7. do 9. razreda. V marcu so učenci v Primorskem tehnološkem parku prvič javno predstavili svoje podjetne in ustvarjalne ideje pred komisijo goriških podjetnikov.

Podjetniški eksperimenti je letos obiskovalo 60 osnovnošolcev iz osnovnih šol **Milojka Štrukelj, Šempeter, Šempas, Dornberk, Brda, Deskle in Fran Erjavca**. Na zaključku se je predstavilo **7 osnovnih šol in 17 ekip**.

Osnovnošolci so na Podjetniškem eksperimentu v timih **iskali ideje, preverjali probleme ljudi, iskali rešitve, snovali izdelke in storitve** ter se **učili podjetnega razmišljanja in delovanja**. Na Podjetniškem eksperimentu, ki ga na osnovnih šolah organizira Primorski tehnološki park že **peto šolsko leto**, je mladim pri razvoju idej pomagalo **10 mentorjev**, tako iz učiteljskih kot podjetniških vrst: Danijela Manoillov na OŠ Milojke Štrukelj, Alenka Ferjančič, Patricija Pregrad in Anja Susič (Suskin klub) na OŠ Šempas, Tatjana Pahor, Matic Batagelj (I like Tofu) in Borut Fjoreli na OŠ Dornberk, Anja Susič in Cirila Božič Klemenčič na OŠ Dobrovo, Uroš Rojc (Kreativna agencija OI) na OŠ Šempeter, Klemen Leban na OŠ Frana Erjavca v Novi Gorici in na OŠ Deskle Matic Batagelj.

Ideje so bile naslednje:

1. Kolesar, pazi, stop! (OŠ Frana Erjavca Nova Gorica; družabna igra za učenje pravil pred kolesarskim izpitom).
2. Masažni ježki (OŠ Alojza Gradnika Dobrovo; masažni ježki za lajšanje bolečin v predelu hrbtenice).
3. Skriti ključ (OŠ Šempas; obesek za ključke, skrit v zapestnici).
4. Laser Safety (OŠ Dornberk; naglavna laserska svetilka, ki projicira lasersko mrežo – za potrebe kolesarjenja ali teka v temi).
5. Profon (OŠ Šempas; brezžični mobilni predvajalec zvoka).
6. Make it (OŠ Deskle; pijača za boljšo koncentracijo pri učenju, v pločevinki).
7. Bio prehrana za pse (OŠ Milojke Štrukelj Nova Gorica; trgovina z organsko bio prehrano za pse).
8. Hrošč (OŠ Ivana Roba Šempeter; ponudba jedi iz "reciklirane" hrane).
9. Boti (OŠ Šempas; robot, ki dementne opominja na jemanje tablet in druga opravila).
10. Eco Power Mouse (OŠ Dornberk; samopolnilna računalniška miška iz lesa).

11. SSD 2.0 (OŠ Ivana Roba Šempeter; smart safe drive – naprava, ki pokaže najhitrejšo pot do cilja pri vožnji z izogibanjem nesrečam na cesti).
12. Rokovnik (OŠ Šempas; rokovnik, povezan z aplikacijo na telefonu).
13. Motohi (OŠ Alojza Gradnika Dobrovo; ogrevalni ščitniki za vožnjo s kolesom in z motorjem).
14. Alkoholna ključavnica (OŠ Šempas; sistem za avtomobile, ki ne dovoli vožnje pod vplivom alkohola).
15. BIP PI – kuhanje brez skrbi! (OŠ Milojke Štrukelj Nova Gorica; naprava, ki javi vretje v loncu za preprečevanje prekipevanja in varnost pri kuhi).
16. Pokrovka za slepe in slabovidne (OŠ Ivana Roba Šempeter; pokrovka z Braillovo pisavo za pomoč pri kuhi slepim in slabovidnim).
17. The Flower (OŠ Šempas; mobilna trgovina za blago brez embalaže).

V komisiji za presojo podjetniških idej so sodelovali podjetniki iz Goriške regije, in sicer Peter Korenjak (Salonit Anhovo), Marko Fornazarič in Andrej Peršolja (startup Creative solutions), Bor Šturm (startup Speedy iz Idrije) ter Mitja Mikuž (Primorski tehnološki park).

Marjana Simčič Humar

Primorski tehnološki park o krožnem gospodarstvu z Anko Lipušček Miklavič in Silvanom Peršoljo

Primorski tehnološki park je v petek, 17. 5. 2019, v NOE Café & Wine Baru v Sempetru organiziral prvega v seriji dogodkov o krožnem gospodarstvu, ki jih podpira projekt Embrace iz programa *Interreg Mediteran*. Ob tej priložnosti sta o izkušnjah podjetij na tem področju spregovorila Anka Lipušček Miklavič, direktorica Mlekarne Planika, in Silvan Peršolja, direktor Kleti Brda. Primorski tehnološki park si bo v okviru projekta prizadeval ustvariti platformo za ozaveščanje o principih in spodbujanje načel krožnega gospodarstva v vinarski in agroživilski panogi.

nekaj podjetij s področja agroživilske industrije in vinarstva.

Poslanstvo Primorskega tehnološkega parka je vzpostavljanje pogojev za nastanek, delovanje in razvoj podjetij, pri čemer zanje zagotavlja podjetniško podporo, omogoča dostop do znanja, mentorstva in svetovanja, povezuje in razvija poslovne sinergije med različnimi deležniki. Za ta namen se zavzema v regijo pripeljati čim več razvojnih sredstev za zagon, razvoj in rast podjetij, kar je mogoče le z neprestanim aktivnim vključevanjem v nacionalne in mednarodne konzorcije, s prijavi na EU razpise ter z vrhunsko izvedbo aktivnosti znotraj ciljnega izvajanja strateško pomembnih projektov.

O krožnem gospodarstvu

Proizvodnja izdelkov ima neposreden vpliv na okolje. Jasno je, da obstoječi linearni model ekonomske rasti "vzemi-naredi-zavrzi", na katerega smo se zanašali doslej, ni več vzdržan v globaliziranem svetu. Krožno gospodarstvo temelji na konceptu **pozitivnega snovnega kroga**, ki se usmerja v ponovno uporabo, popravilo in recikliranje obstoječih materialov in izdelkov. Odpadke ene industrije lahko po tem modelu spremenimo v snovni vir druge. **Koncept in razmišljanje, skladno s krožnim gospodarstvom, pa se začneta že na samem začetku življenjskega cikla izdelka**; pametno oblikovanje izdelkov in izbira proizvodnih procesov, kar lahko pripomore k varčevanju z viri, omogočata učinkovito upravljanje z odpadki, obenem pa ustvarjata nove poslovne priložnosti.

Prehod v krožno gospodarstvo je zelo kompleksen proces, saj zahteva preoblikovanje sistemov in nujno potrebo po novih znanjih, ne samo na področju naravoslovja, ampak tudi na **področju načrtovanja (Eco Design), oglaševanja in IKT**.

Marjana Simčič Humar

Vinarstvo in živilskopredelovalna panoga sta na Severnem Primorskem ključni veji gospodarstva, ki imata poleg generiranja dobička in delovnih mest tudi pomembno nalogo **ohranjanja kulturne krajine in skrbi za trajnostno rabo naravnih virov**. Embrace spodbuja optimizacijo teh procesov predvsem skozi učenje eko poslovnih modelov.

Primorski tehnološki park bo vsebine, namenjene uvajanju principov krožnega gospodarstva za vinarje in živilska podjetja, vključil v svoje izobraževalne programe, ki temeljijo na metodologiji vitkega podjetništva. Tudi sicer je v inkubator in programe Primorskega tehnološkega parka vključenih že kar

Petra Mrhar: "Najpomembnejši na poti do uspeha sta ljubezen do poklica in ljubezen do strank."

Zelo pozitivna, močna in energična ženska. Petra Mrhar, lastnica Lepotilnega centra v Šempetru letos praznuje 25. obletnico delovanja. In ne le to, poleg svojega salona je veliko let posvetila poučevanju mladih kozmetičark, že drugi mandat je predsednica pri OZ Slovenija, je generalna administratorica organizacije CEPEC v Bruslju in članica UO kozmetične sekcije OOO Nova Gorica. Kdor jo pozna, ve, o čem govorim, saj njena energija sega daleč naokoli, dober glas o njenem odličnem delu prav tako.

Kdaj si se prvič srečala s kozmetiko in kdaj si ugotovila, da bi to rada počela?

Vsa zahvala gre moji mami, ki je bila frizerka in je poznala poklic kozmetičarke. Na njeno željo in na mojo srečo sem že v osnovni šoli obiskovala kozmetične salone. Že kot mlada sem imela težave s poraščenostjo in tako sem že zgodaj spoznala ta poklic. Priznati moram, da takrat nisem imela želje po tem poklicu. Resnično sem se zaljubila v ta poklic, ko sem bila na delovni praksi pri Saši Omersi v Ljubljani. Spomnim se, kako sem po celodnevem delu poklicala starše in jima povedala, da je to tisto, kar si resnično želim. Ne samo poklic, ampak ljubezen mojega življenja.

Kaj pa si sanjala, da boš postala, ko si bila otrok?

Natakarica na Krnskih jezerih ali pevka kot Tina Turner ... (smeh). Željo sem imela po študiju psihologije, se tudi vpisala in se zadnjo minuto premislila.

Kako se je začelo z idejo, da boš odprla svojo dejavnost kozmetičarke?

Starša sta zgradila hišo v Šempetru na placu, mama je bila že vrsto let frizerka in ostal je prost poslovni prostor v prvem nadstropju. Želela sem si združiti frizerstvo in kozmetiko, da bi lahko imele stranke vse na enem mestu.

Pred 25 leti, ko si začela z delom, je bilo delo kozmetičarke drugačno kot danes. Kakšne so razlike?

Seveda, razlik je ogromno. Naj najprej omenim to, da smo takrat kozmetičarke morale znati ogromno stvari, v zadnjih letih pa se na tem področju kaže velika usmerjenost v neko specializacijo: umetni nohti, trepalnice, pedikura ... Danes je veliko več konkurence, veliko je dela po domovih, veliko več je dobaviteljev, internetne prodaje in danes poznamo ogromno tako imenovanih "kvazi" kozmetičark, ki opravijo nek tečaj in že opravljajo delo kozmetičarke, čeprav je do kozmetičarke še dolga pot.

Česa morda ne delate več in kaj je novega?

Osebnostno mi je manikira neljubo delo, obožujem pedikuro, depilacije, nege obraza in permanentni make-up.

Delaš tudi uhančke in tetovaže. Spomnim se, da si bila "edina", ki je to počela?

Res je, bila sem prva in verjetno sem še vedno edina registrirana, čeprav je bilo tega veliko, vendar vse kot neregistrirana dejavnost. Tetoviram le še obrvi, usta in oči – permanentni make-up, ki sem ga modernizirala z novo aparaturo. Še kakšen uhanček tu pa tam naredim, vendar ne veliko.

Imaš tudi laser. Nam ga lahko malce opišeš; njegovo delovanje in funkcijo laserskih tretmajev?

Pri nas imamo Fotona laser – YAG, ki ima zelo globoko penetracijo, ki je potrebna za uničevanje tudi globoko ležečih dlak, hkrati pa ne povzroči stranskih poškodb kože. Valovna dolžina Nd:YAG laserja je 1064 nm, ki se primarno absorbira v hemoglobinu, cilja ožilje, s katerim je povezan lastni folikel. Zaradi majhne vsebnosti hemoglobina drugod v koži so stranske poškodbe kože minimalne, kar omogoča varno in učinkovito uporabo za vse tipe kože. Vsaka dlaka prehaja skozi tri faze razvojnega ciklusa: rast, odmiranje in izpadanje. Število dlak je določeno ob rojstvu in se kasneje ne spreminja. Dlake rastejo neodvisno ena od druge ter z različno hitrostjo dozorevajo in potujejo proti površini kože. Cilj laserskega postopka je uničenje korena dlake s pomočjo toplote. Vsaka dlaka ima pigment, ki ji določa barvo, v katero se absorbira laserski žarek. Pri tem se sprošča energija (toplota), ki uniči koren dlake. Močnejše in temnejše dlake – boljši je rezultat (npr. noge, hrbet).

Koliko tretmajev je potrebnih, da se doseže željene rezultate?

Med 6 in 8 tretmajev. V primeru hormonalnih motenj (menopavza in policistični jajčniki) je število obiskov nekoliko večje. Razmik med enim in drugim obiskom je odvisen od dela telesa, na katerem so dlake, in se giblje med 30 in 60 dni. Za hrbet in noge

je običajen razmik vsakih 45 do 60 dni, medtem ko je za ostala področja približno 30 dni.

So tretmaji boleči?

Kako gre že tista, da je za lepoto treba potrpeti (smeh). Ne bom vam lagala, da ni boleče, so pa določene točke, ki so manj občutljive.

Pedikura ni samo lepotilna storitev – v veliko primerih gre za zdravstvene težave. Kdo mora k pedikuri in zakaj? Zakaj je pedikura tako pomembna?

No, pedikura je moja velika ljubezen že 15 let. Pa da ne bo pomote, ne zato, ker bi mi bilo všeč lakirati nohte, ampak zato, ker opažam, da ima vedno več ljudi težave s stopali in z nohti in to ne le starejši, ampak resnično vsi. Ko imaš tovrstne težave in težko hodiš, ko si oviran pri športnih aktivnostih, je to drama. Lepo je, ko vidim, da lahko tem ljudem pomagam, to me resnično polni z veseljem. Pedikura mi predstavlja predvsem reševanje težav in bolečin. Seveda imamo tukaj tudi težavo sladkornih bolnikov, kjer je potrebno veliko več znanja in podkovanosti, saj gre za zelo občutljivo stopalo in je resnično potrebno vedeti, kaj delaš.

Kakšni so modni trendi pedikur in manikir, kaj nam zanimivega prinaša prihajajoče poletje?

Sama nerada govorim o modnih trendih, ker sem zelo staromodna ženska in mi je osebno najljubša rdeča barva v vseh odtenkih. Mislim, da si vsak sam izbere po lastni želji tisto barvo, ki mu takrat najbolj ustreza. Vedno imam na razpolago veliko barv, tako da lahko vsak dobi tisto, kar išče.

Ker smo pred poletjem, verjamem, da je veliko žensk v strahu pred

celulitom. Kaj jim svetujete, kako jim lahko pomagate?

Najpomembnejši je zdrav način življenja; zdrava prehrana, veliko tekočine in športnih aktivnosti. Nazadnje je tukaj tudi obisk salona, kjer z različnimi tehnikami, preparati in metodami lahko pomagamo pri tej naši ženski tegobi.

Komu priporočate nego obraza?

Z nego obraza je potrebno začeti že v puberteti, saj takrat hormoni "ponorijo". Nekateri otroci imajo večje težave od drugih. Obstaja tudi težava poraščenosti pri dekletih, ki je v občutljivem obdobju zelo nevšečna. Drugi pomemben trenutek je nosečnost, kjer hormoni pobovno izredno vplivajo na žensko telo in obraz. Tretja faza pa je faza staranja, ki je zelo odvisna od genetike, vsakodnevne nege, uporabe izdelkov, izogibanja soncu ...

Moderno je tudi glajenje gubic. Kako vi pomagate pri tej nadlogi?

V salonu imamo razne profesionalne kozmetične izdelke in aparate, kot so cool lifting, refit in laser, s katerim lahko delamo fotopomlajevanje.

Imate kakšen nasvet, kako si lahko sami pomagamo doma, da bomo imeli lepo kožo in mladosten videz?

Doma si seveda lahko pomagamo z različnimi domačimi recepti za domače maske. Na spletu je tega ogromno, čeprav sem sama zagovornica preparatov za profesionalno uporabo, ker vem, da so za temi izdelki strokovnjaki, ki izdelke pripravljajo prav za nas uporabnice. Seveda odigrajo veliko vlogo dobri geni, kasneje pa so pomembni

vsakodnevna nega obraza, serumi, kreme in nega pri kozmetičarki.

Kot podjetnica ste uspešna že četrto stoletje. Kako vam je uspelo, kakšna je skrivnost, da podjetnik ostane na trgu?

Pravega recepta ni. V svoji karieri sem doživela vzpone in padce, preizkusila sem marsikaj. Postala sem mama, žena, gospodinja, aktivna pri OOOZ. Mislim, da je najbolj važen dejavnik pri tem, ali boš ostal na trgu ali ne, ljubezen do poklica, ki ga opravljaš. Tudi ljubezen do strank, pomoč sočloveku v težavah in optimizem so ključ do uspeha. Nužen dodatek so še izobraževanje v stroki, branje strokovne literature, obiski kongresov, sejmov ...

Kako usklajevati službo in družino? Ste se veliko odrekala?

Predvsem sem se morala odreči sama sebi kot osebi, ženski. Sedaj sta sinova odrasla, zato mi je mogoče malce lažje. Sem optimistična, zato vem, da me v življenju čaka še veliko lepega, predvsem novi izzivi, ki jih bom srečala na svoji poti. Rada načrtujem, rada se učim in rada živim s tem poklicem – to je moje poslanstvo.

Kakšen je vaš nasvet nekomu, ki bi morda danes začel s podjetništvom?

Vsekakor bi rekla, naj ne vrže puške v koruzo pri prvi težavi. Ko padeš, se poberi, dvigni glavo in pojdi naprej. Kar te ne ubije, te naredi močnejšega. Poznam ogromno pozitivnih afirmacij, ki sem jih uporabila tako zase kot za ljudi okoli sebe. Vedno pravim, da je jutri nov dan. Če se le da, naj bo sončen.

Lara Soban

**50 % popust
na vse
kozmetične
storitve**

Popust velja do 1. 9. 2019.

Uspešna zgodba mlade zagnanosti na vrtojbenski zemlji

Vrtojba je bila od nekdaj znana po pridelovanju zgodnje zelenjave in vrtnin. Dejavnost se je čez desetletja opuščalo, dandanes pa se zdi, da se nekateri mladi za to še vedno odločajo in v tem tudi uživajo. Mladi par iz Vrtojbe se že več let uspešno ukvarja s pridelovanjem zelenjave in se postavlja ob bok še najbolj izkušenim kmetom. Kmetija Gorkič je pod vodstvom Blaža in Barbare Gorkič lep primer, kako pogum, želja po znanju in ljubezen do kmetovanja pišejo uspešne zgodbe.

Od kje je prišla ideja, da se boste primarno ukvarjali s poljedelstvom?

Vedno sva imela idejo in sanje, da bi nekega dne to bila najina služba. Rekla sva si, zakaj pa ne, in to tudi uresničila. Eno plačo sva vložila v nakup semen, drugo v nakup namakalnega sistema in to so bili najini začetki.

Koliko časa pa se že ukvarjate s poljedelstvom?

Začela sva leta 2013, torej bo poleti že 6 let.

Kako izgleda vajn tipičen vsakdan?

Zjutraj se zbudiva in pripraviva zelenjavo, ki jo potem neseva in prodajava na tržnici. Tukaj je v ospredju Barbara, ki skrbi za prodajo in celotno oglaševanje. Blaž pa gre med tem časom na njivo, kjer nikoli ne zmanjka dela, in postori

vse potrebno. Tržnica se zaključí popoldan, ko doma že pripravlja zelenjavo za naslednji dan.

Kako se razlikuje vajina mladost od drugih in kaj so prednosti takega življenja?

Najina mladost se razlikuje od drugih po tem, da si ves prihodek pridelava sama. Ena napaka pri najinem delu lahko pomeni, da bo najin prihodek nižji, zato si veliko bolj odgovoren in skrben.

Velika prednost takega življenja za naju je, da v tem uživava. Ne gre samo za službo, na to gledava kot na nekaj, kar naju osrečuje.

Kako je pa s počitnicami? Si jih sploh lahko privoščita od tako pestrem urniku?

(smeh) Morda izgleda res neverjetno, ampak ja, vzameva si čas zase. Na

počitnice odpotujeva konec poletne sezone, največkrat v tople kraje.

Prevzeli ste tako rekoč staro obrt, za oglaševanje pa uporabljate moderne medije, kot je Facebook, kar je zelo napredno. Kakšni so odzivi, se to pozna pri nakupih?

Odzivi so večinoma dobri. S Facebookom lažje deliva najino delo in uspehe tudi v tuje države, saj naju spremljajo tudi tujci. Mogoče direktno pri nakupih ne, dodaja pa kredibilnost. Ko objaviva fotografije, ljudje uvidijo, da je zelenjava, ki jo pridelujeva, res domača.

Naši bralci so izredno pohvalili prijaznost in znanje Barbare na tržnici. Med ljudmi puščaš pozitiven in lep pečat. Kako se počutiš, ko delaš na tržnici?

Lahko bi rekli, da je tržnica moj dom. So ljudje, ki jih poznam, in so redne stranke, ki se zadovoljne vračajo po najino zelenjavo. Tržnica me veže na spomine mojega pokojnega nonota, s katerim sem še kot mala deklica prodajala zelenjavo in sadje. Zato je prodaja na tržnici nekaj, kar zelo rada počnem in kamor se zelo rada vračam.

Kaj vaju poleg kmetovanja še veseli?

Barbara se je pridružila Društvu žena Vrtojba in zato svoj prosti čas vlaga v druženje in organizacijo ustvarjalnih delavnic za otroke in odrasle. Blaž je lovec in ga med prostim časom najdemo v gozdu.

Kakšni so vajini plani za prihodnost?

Čeprav na tržnici uživava, je zelo odvisna od lepega vremena. Še posebej letos, ko je bil maj deževen in tudi tržnica manj obiskana. Zato si v prihodnosti želiva odpreti lastno trgovino z zelenjavo in s sadjem, kjer bi prodajala svoje izdelke in omogočila tudi ostalim kmetom prodajo njihovih. V njej bi želela ponujati striktno domače pridelke in tako tudi približati ljudem možnost za nakup domače zelenjave in sadja.

Lahko našim bralcem podata kakšen nasvet, kako v poletnem času vzdrževati domače vrtove, na kaj moramo biti pozorni?

Težko je dati nasvete za tekočo sezono, saj nas vsak dan lahko kaj preseneti – bodisi vreme, bolezen sadik, škodljivci. Najboljši nasvet, ki ga lahko daja, je ta, naj ljudje zelenjavo na vrt sadijo postopoma. Sajenje naj načrtujejo in tako bodo imeli zelenjavo na vrtu čez celo leto, ne samo obilo zelenjave v roku dveh mesecev.

Kaj priporočate posaditi, če se vrtnikanja lotevamo prvo leto?

Vsaka zelenjava je zgodba zase. Vsaka rabi svojo nego in svoje vreme. Priporočava, da se prvo leto odločite za eno in se na to osredotočite, izobrazite, kaj vse potrebuje. Tako boste vsako leto skladiščili znanje in kmalu imeli poln, barvit vrt. Vsekakor pa se odločite za zelenjavo, ki jo boste pobrali pred odhodom na dopust, da ne bo na vrtu ostajala predolgo.

Za konec – kje vaju lahko ljudje najdejo, če vas želijo spremljati ali kupiti domačo zelenjavo?

Od ponedeljka do sobote naju vsak dan dopoldan najdejo na tržnici v Šempetru. Aktivna sva tudi na Facebook strani Kmetija Gorkič, kjer redno objavlja stanje pridelkov. Če pa želite priti na obisk, lahko ob predhodnem dogovoru zelenjavo prevzamete kar pri naju doma.

Ana Stergulc

Center za dnevne aktivnosti starejših Šempeter

Staranje prebivalstva je proces, ki spremlja razvite družbe. Podaljšana življenjska doba pa sama po sebi ne pomeni tudi kvalitete življenja. V Sloveniji se tako kot drugod po svetu občutno povečuje delež starejše populacije. To pa pomeni, da mora posamezna lokalna skupnost pristopiti k dobremu načrtovanju in izvedbi organizirane skrbi ter zagotovitvi kakovostnega preživljanja starosti za svoje starejše občane. Starost je lahko lepa in ustvarjalna doba.

V ta namen je bil ustanovljen Center za dnevne aktivnosti starejših Šempeter (CDAS Šempeter).

CDAS Šempeter je dobro obiskan, starejši radi prihajajo zaradi medsebojnega druženja. Pogosto povprašujejo po različnih oblikah pomoči. Potrebujejo pomoč pri izpolnjevanju različnih obrazcev, zanimajo jih storitev pomoči na domu in prinos toplega obroka, kako izpolniti vlogo za sprejem v dom upokojencev itd.

V CDAS Šempeter se redno, čez celo leto izvajajo naslednji programi: srečevanje članov skupin starih ljudi za samopomoč, telovadba TAI-CHI, joga, kulinarika,

potopisi, predavanja, medgeneracijske delavnice z vrtci in OŠ Šempeter, delavnice ročnih del, razstave itd. Novosti v letošnjem letu so sprehodi dobre volje, ur'ca za dobro počutje, sproščanje ob plesu in tedenski obiski starejših občanov na domu.

Namen obiska animatorke na domu je predvsem ohranjanje socialnih stikov in prenos informacij o različnih oblikah pomoči. Na podlagi opravljenih obiskov opažamo, da so starejši še vedno premalo obveščeni o možnostih oskrbe in oblikah pomoči.

Za uspešno delo Centra za dnevne aktivnosti starejših Šempeter je bistvenega pomena dobro sodelovanje z lokalno skupnostjo in širše, zato vabimo naše občane k oblikovanju vsebin in programov s svojimi predlogi, željami in nasveti.

Prijazno vabljeni.

Mojca Satler

Inclusia 2019

11. aprila 2019 smo se udeleženci ŠENT, VDC Nova Gorica in OŠ Kozara Nova Gorica (že sedmič) odzvali povabilu na mednarodno integracijsko srečanje ljudi s posebnimi potrebami Inclusia, ki je potekalo v Celovcu. Dopoldne smo preživeli z učenci iz BRG Viktring, ki so nam pripravili pestre kulinarčne in ustvarjalne delavnice. Udeleženci iz VDC smo jih navdušili s predstavitvijo našega kraja Nove Gorice ter z glasbeno točko na kljunasto flavto, kasneje pa smo se odpravili na raziskovanje njihove gimnazije. Po kosilu je sledil ogled starega mestnega jedra Celovca, kjer se je odvijal tradicionalni velikonočni sejem. V njihovi deželni hiši smo si ogledali eno najpomembnejših regionalnih turističnih zanimivosti, in sicer dvorano grbov s 665 grbi in knežjim kamnom. Ob koncu dneva smo se odpravili na večerjo in zaključek prireditve v pivnico Schleppe Eventhalle. Veseli smo se med plesom fotografirali z maskotami ter se znova srečali z organizatorjem Dieterjem Klammerjem.

Zadovoljstvo je žarelo tako iz oči naših udeležencev kot tudi z obrazov gostiteljev. Namen srečanja je medsebojno druženje in destigmatizacija ranljive skupine ljudi. Srečanje je zelo pozitivno vplivalo na nas, saj smo spoznali novo okolje, nove prijatelje, drug jezik, kulturo, se zabavali in razširili svoje obzorje.

Margerita Humar

Moto klub Kavalir

Naš član Evgen pa je letos organiziral tudi prvo srečanje motoristov prikoličarjev – prvo na tem koncu, ki naj bi postalo tradicionalno. Prav tako smo letos za člane organizirali varno vožnjo, kjer ponovimo teorijo in seveda prakso, kako se obnašati v prometu.

MK Kavalir pa je tudi kot večkrat do sedaj zbiral denarna sredstva, katera smo izročili družini s Krasa – iz Koprive, saj zbirajo sredstva za hčerko, ki čaka na operacijo v tujini. Družina je bila ob našem obisku izredno srečna!

Motoristična sezona se je že pričela, zato lahko vidimo v cestnem prometu prisotne tudi motoriste. V Moto klubu Kavalir Šempeter-Vrtojba smo izpeljali kar nekaj zadanih nalog. Udeležili smo se blagoslova motoristov v Cerkvenjaku, obiskali razne prijateljske klube, ki so organizirali srečanja, soorganizirali smo krvodajalsko akcijo ...

Na koncu pa še opozorilo in prošnja vsem ostalim voznikom – ne spreglejte nas, večina nas je dobrih voznikov, ki spoštujemo predpise in smo do ostalih kulturni. Enako bodite tudi vi; s tem bo manj nesreč, poškodb in seveda žrtev.

Dominik Hanžič

PERPETUUMJAZZILE

Vocal Ecstasy

Nedelja, 7.7. 2019

Šempeter pri Gorici
Ob 21.00 uri pred Dvorcem Coronini

PREDPRODAJA VSTOPNIC

Cena v predprodaji je 25 €, na dan dogodka 30€. Število vstopnic je omejeno!

Informacije: Tel. 05/39 38 009 in e-pošta: info@kstm-sempeter-vrtojba.si

Prodaja: V Mladinskem centru Vrtojba, Ul. 9. septembra 72, Vrtojba

www.kstm-sempeter-vrtojba.si

Ne dajmo priložnosti vlomilcem, ukrepajmo prvi!

Tudi v naših krajih so tako v mestih kakor v vašem okolju vse pogostejši primeri tatvin, vlomov v avtomobile, v stanovanja oz. stanovanjske hiše. Naloga vseh nas je, da storimo prvi korak za večjo lastno varnost in varnost našega premoženja, saj priložnost znatno olajša odločitev nepridipravu. V času dopustov se storilec nudi še več priložnosti, da vam vlomijo v vozilo na brezskrbnem dopustovanju, lahko se tudi zgodi, da ko se vrnete domov, opazite, da se je nepoklicani gost sprehodil po vašem domu.

Vlom ... kaj storiti, da se vam ne bi zgodil?

Najpogostejši načini nezakonitih vstopov, vlomov v stanovanja in stanovanjske hiše so:

- lomljenje cilindričnih vložkov ključavnic na vhodnih vratih,
- vlamljanje vhodnih vrat s silo telesa, z vzvodom, z izvijačem ...,
- razbijanje steklenih površin,
- vlomilci izkoristijo razne odprtine in dostope (garažna okna, okna sanitarij, kletna okna),
- vlomilci plezajo preko balkonov, teras in celo streh.

Nekaj opozoril pred odhodom na dopust:

Stanovanja, hiše in drugi prostori (vikendi, podjetja, trgovine ...) niso v času dopustov, ko večje število ljudi odhaja na izlete, potovanja ali krajše oddihe v turistične kraje, nič bolj ali manj ogroženi kot druge dni, vendar imajo storilci, če smo odsotni, več časa za pripravo in izvedbo kaznivega dejanja. Policisti ob tem opozarjajo, da je pomembno, da ob tem svoje prostore in imetje ustrezno zavarujete in vzpostavite občutek, da je v hiši, stanovanju ali drugem prostoru vedno nekdo prisoten.

Da bi čas letnih dopustov in počitnic preživeli varno, vam svetujemo, da v domačem okolju:

- opozorite sosede na daljšo odsotnost ter jih prosite, da v tem času popazijo na vaše stanovanje oz. hišo,
- ne skrivate ključev pod predpražnik ali v lonce rož,

- si zagotovite osebo, ki bo v času vaše odsotnosti praznila poštni nabiralnik in po možnosti odpirala in zapirala polkna ali rolete,
- vgradite sodobno ključavnico, prečno zaporo, alarmno napravo,
- doma ne hranite večjih količin denarja ali drugih vrednejših predmetov (zlati izdelki) in si za čas dopusta najamete primeren sef,
- priporočljivo je, da si občani zapišejo številke vrednejših predmetov ali jih celo fotografirajo (umetniške slike, avdio/video tehnika ...).

Sobivanje v soseski, bloku ali ulici nam narekuje soodgovornost do sosedov. Zato predlagamo, da se pogovorite s sosedi, kako si lahko medsebojno pomagata. V kolikor ugotovite, da so pri sosedu vlomilci v času njegove odsotnosti, takoj obvestite policijo!

Vlom v vozilo ... kaj storiti, da se vam ne bi zgodil?

- Ne parkirajte na neosvetljenih ulicah in parkiriščih.
- Izvlecite ključ iz kontaktne ključavnice, zavrtite volan, da se zaskoči volanska ključavnica, zaprite vsa okna in vrata ter zaklenite vozilo. Ne pozabite na prtljažnik.
- Nikoli ne puščajte vrednejših predmetov na vidnih mestih, saj ti privabljajo tatove.
- V avtomobilu ne puščajte zlatnine, denarnic, kreditnih kartic s PIN kodami, kovčkov, osebnih dokumentov.
- Alarmna naprava, ključavnica za volan ali menjalnik in druge

varnostne naprave so koristne le, če jih uporabljate.

- Bodite pozorni, ko se oglasi alarm. Kot očividec lahko veliko pripomorate k uspešnemu odkrivanju storilcev.

V zadnjem času se na območju centra Šempetra (okolica cerkve, vrtca) pojavlja več tatvin iz odklenjenih vozil in vlomov v vozila.

Vse občane pozivamo k zaklepanju vozil, tako na dvoriščih kot tudi na javnih parkirnih mestih, ter k odstranitvi vrednejših predmetov z vidnih mest v vozilih.

Kaj storiti v primeru, da se vam zgodi tatvina ali vlom?

- Takoj obvestite policijo na telefon 113 in nudite podatke, ki jih od vas pričakuje policist.
- Pred prihodom policistov ne pregledujte prostorov, vozila, ne dotikajte se predmetov.
- Če zalotite vlomilca na delu, ga ne poskušajte obvladati in zaustavljati, če niste povsem prepričani, da ga boste obvladali, še posebej, če je storilec nasilen ali oborožen.
- Če storilec beži, si skušajte zapomniti čim več podatkov o njem (osebni opis in oblačila), smer bega, prevozno sredstvo, s katerim se je peljal.
- Če vam vozilo ukradejo v tujini, to takoj prijavite na najbližji policijski postaji, kjer vam bodo izročili zapisnik o prijavi ali drug ustrezen dokument. Po vrnitvi v RS se zglasite na policijski postaji in o kaznivem dejanju seznanim policiste.

Policisti bodo v poletnih mesecih še bolj pozorni na vaše samozaščitno ravnanje, še pogosteje bodo nadzirali parkirišča, stanovanjske soseske in vas v primeru ugotovljenih okoliščin, ki bi lahko nudile priložnost storilec, tudi ustrezno opozarjali!

V kolikor želite pomagati policiji pri raziskavi in odkrivanju kaznivih dejanj, s tem prispevati k boljši varnosti v vašem bivalnem okolju in želite pri tem ostati anonimni, **pokličite anonimni telefon policije 080 1200!**

Želimo vam, da bi varno in prijetno preživeli počitnice!

*Gorazd Perdih,
vodja policijskega okoliša*

Ustvarjalnost ne pozna meja

Tudi bolnišnične zidove prestopi. Tokrat objavljamo nekaj utrinkov ustvarjalnih delavnic, ki so se v sklopu valentinovega, pustovanja, 8. marca, dneva mamic, velike noči ... odvijale na pediatričnem oddelku.

Na valentinovo smo bili prežeti z mislijo na tiste, ki jih imamo radi, in smo zanje izdelali posebna srca s sporočilom.

Pustni dan je prinesel zanimivo spremembo, saj se je naš oddelek čudežno prelevil v deželo Klobučarijo.

Velikonočni prazniki pa prinašajo radost in veselje – tudi pri nas je bilo tako. Čeprav je zdravljenje v bolnišnici boleča izkušnja, si bodo ta dan otroci zapomnili po razveseljujočem dogodku, povezanim s praznovanjem. Vsi, od najmlajšega do najstarejšega, so domov odšli z lično torbico, napolnjeno s pirhi.

Karmen Žigon in Andreja Krumberger

Srebrna plaketa ZZB NOB Slovenije

V ponedeljek, 25. marca 2019, so na letni skupščini Območnega združenja borcev za vrednote NOB Nova Gorica podelili OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici POŠ Vrtojba srebrno plaketo ZZB NOB Slovenije za predano in uspešno utrjevanje zgodovinske resnice, vrednot in dosežkov NOB slovenskega naroda, spoštovanje žrtev in ohranjanje kulturne dediščine NOB ter vključevanje mladih rodov v uresničevanje programskih nalog zveze. Učenci so sodelovali s kulturnim programom.

Suzana Koncut

Šolski parlament pri županu

V četrtek, 28. marca, se šolski parlament ni sestal kot običajno v kateri izmed učilnic OŠ Ivana Roba, temveč v sejni sobi Coroninijevega dvorca. Tam je predstavnike šolskega parlamenta sprejel župan, mag. Milan Turk. Na zasedanju so parlamentarci na pobudo predsednice šolskega parlamenta, devetošolke Nine Tošev, najprej potrdili delovno predsedstvo ter sprejeli dnevni red. Sledila je predstavitev dosedanjega dela šolskega parlamenta. Podpredsednica parlamenta Sara Bavčar ter tajnica Lea Šarič sta nato podali pohvale ter predloge učencev, ki so bili vezani tako na delo občine kot tudi na delo šole. Župan je mirno odgovarjal na pobude mladih parlamentarcev, razložil, kaj je v njegovi moči, ter podprl okoljevarstvena prizadevanja mladih. Srečanje smo zaključili v sproščenem vzdušju ob soku in prigrizku.

Monika Bagon,
mentorica šolskega parlamenta

Moja družina je moje zavetje

V marcu so učenci 1. a in 1. b razreda na OŠ Ivana Roba pripravili prireditev z naslovom Moja družina je moje zavetje. Na prireditvi so sodelovali vsi šolski pevski zbori; OPZ iz Šempetra, iz Vrtojbe in z Vogrskega, mladinski pevski zbor, šolski pihalni orkester Vogrsko in harmonikaši Andreja Plesničarja. Učenci 3. b razreda so zaplesali ljudske plese, prvošolci pa so prireditev popestrili s čustvenimi recitacijami, plesom in petjem. Prireditev smo posvetili družini, pripravili pa smo jo v sodelovanju s šolskim skladom. Ta je po prireditvi obiskovalcem ponudil sadike in cvetje, ki so ga prispevali lokalni pridelovalci. Prireditev je bila dobro obiskana, saj je napolnila veliko telovadnico v osnovni šoli.

Mirjam Volk in Matejka Harej

Naša hiša

Naša hiša ni navadna hiša,
naša hiša dom je moj,
tudi če bom šel po svetu,
v mislih dom bo šel z menoj.

Naša hiša ni uboga hiša!
Naša hiša je bogata!
Vedno ko se vrnem vanjo,
najdem mamico in ata.

Nataša Konc Lorenzutti

Projekt in kviz NMK v 1. razredu POŠ Vrtojba

Prvi razred POŠ Vrtojba je v tem šolskem letu sodeloval pri mednarodnem projektu Naša mala knjižnica. Namenjen je spodbujanju branja in dviganju bralne pismenosti ter spoznavanju drugih kultur. Prek branja smo spoznavali lastna čustva in čustva drugih, učili smo se razumevanja in sprejemanja družbenih načel ter odnosov. Razvijali smo izražanje, pomnjenje in sklepanje. Popestrili smo ure slovenskega jezika, likovnega in glasbenega pouka.

V petek, 12. aprila, nas je za nagrado in motivacijo za prihodnje obiskala predstavница KUD Sodobnost in z učenci izvedla NMK kviz. To so bila zabavna, a hkrati poučna vprašanja na temo knjig, ki smo jih prebrali v okviru projekta.

Danica Brajnik in Karmen Grosar

Prvi razred POŠ Vrtojba je bil na igrišču centralne šole

V sredo, 17. aprila, smo prvošolci POŠ Vrtojba uživali v atletsko obarvanem športnem dnevu. Že takoj zjutraj ob 8. uri smo se podali peš proti centralni šoli v Šempetru in se razveselili velikega šolskega igrišča. Dan je potekal v lepem, sončnem vremenu, v dobrem vzdušju, športnem in prijateljskem duhu.

Danica Brajnik

Vseslovensko petje s srci

V torek, 23. aprila 2019, je po Sloveniji potekal dogodek Vseslovensko petje s srci. Ta dogodek je potekal letos drugič. Namen projekta je združiti državljane in državljanke Republike Slovenije, Slovence in Slovenke v sosednjih državah in po vsem svetu v skupnem prepevanju slovenskih pesmi kot poklon sebi, slovenskemu jeziku, kulturi in državi. Temu dogodku so se pridružili tudi učenci OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici POŠ Vrtojba, otroci iz vrtca Sonček, Društvo žena Vrtojba ter drugi prebivalci Vrtojbe. Zaradi dežja smo se zbrali v telovadnici šole ob 10. uri in skupaj prepevali različne slovenske ljudske pesmi, na harmoniko nas je spremljal Silvo Šuligoj. Poleg različnih ljudskih pesmi, ki so jih zapeli učenci, otroci in žene iz društva, smo skupaj zapeli še Na planincih sončece sije, Sijaj, sijaj sončece in Šmentana muha. Zbrale so se tri generacije pevcev in povezale svoja srca in glasove.

Suzana Koncut

Igrivi svet matematičnih čudes

V skupini Pri sovici Oki, kjer domujejo mlajši otroci, se dnevno spopadamo z matematičnimi izzivi. Od vsakodnevnega urejanja in razvrščanja igračk, ločevanja in prirejanja barv, štetja prisotnih in odsotnih otrok, uporabe matematičnih grafikonov in diagramov do seštevanja s pomočjo kock ... Da o vseh ostalih vsakodnevnih in pripravljenih matematičnih situacijah niti ne govorimo.

Sami smo si izdelali tudi didaktično igro, kjer ločujemo barve, štejemo pike, urejamo kamenčke, vadimo fino motoriko in se na splošno zabavamo.

Naj bo matematika vedno prijetna in zanimiva izkušnja z najboljšimi posledicami!

Barbara Žorž

Družina je kot pisan travnik

*Družina je kot pisan travnik,
vsaka roža na njem je enkratna
in vsaka diši čisto drugače.
Njegova lepota pa je v tem,
da vsi cvetovi rastejo skupaj.*

neznani avtor

Mesec marec je mesec družine, saj v njem praznujejo očki in mamice, none in nonoti, pa tudi najmlajši. V skupini Ježki smo se veliko pogovarjali o tem, kdo je moja družina, kdo jo sestavlja, kdo je najmlajši in kdo najstarejši, kakšne barve las imamo, če smo veseli, nasmejani, razigrani ... V vrtec smo povabili tudi naše starše, sestre in bratce in se skupaj imeli lepo. Naš vrtec smo okrasili tudi z nekaj izdelki na temo družine.

Tatjana Vogrič

Mali igralci – veliki profesionalci

V skupini Pri sovici Oki smo tik pred koncem šolskega leta pripravili lutkovno igrico za vse prijateljčke v vrtcu in tudi za naše starše. Igralske spretnosti smo seveda pokazali v igrici Sovica Oka.

Lutke na palici smo pripravile vzgojiteljice, skupaj pa smo ustvarili manjšo sceno, izbrali pesmice, instrumente za glasbeno spremljavo in si razdelili vloge. Vsak se je izkazal v vlogi, ki mu je ležala, in se ni bal izpostaviti. Sodelovali so vsi otroci in skupaj smo pripravili res lepo predstavo.

Življenje je oder, vedno nastopajte suvereno in samozavestno, kjerkoli že ste in karkoli počnete!

Otroci, Iva Gorjan in Barbara Žorž

Pomladne igrarije

Pomlad je pobarvala travnike s pomladnimi rožami, v skupini Listki pa smo tudi mi pobarvali rože. Rože, se sprašujete? Seveda, čisto vse je mogoče in to z naravoslovnim poizkusom. V vazo smo natočili vodo, jo obarvali s tušem, da je postala rdeča, nato vanjo postavili bele zvončke in čakali ... Naslednje jutro smo opazovali, kaj se je zgodilo. Zvončki so se rahlo obarvali v rdeče. S preprosto razlago so otroci razumeli, da tudi rastline "pijejo" vodo in vse, kar je v njej.

Tudi drugo dogajanje v igralnici je bilo posvečeno pomladi – tiskali smo s krompirjem, peli pomladno pesem Medved in jo spremljali z malim instrumentom, bobnom, ki smo ga naredili sami. Z bobnom smo spremljali našo pesmico tudi na medgeneracijskem srečanju v dopoldanskem času.

Listki pa smo najraje na svežem pomladnem zraku, polnem naravnih, dišečih vonjav, in na pomladnem soncu, ki nas prijetno boža in greje.

Vzgojiteljica Larisa Ambrož

Vabilo na rokometno druženje z reprezentantko Tejo Ferfolja

Druženje bo potekalo od 26. 6. do 28. 6., in sicer od 8.00 do 17.00 v Športnem centru HIT.

V teh treh dneh se bodo otroci med seboj povezovali v mešanih skupinah ter se rokometno izpopolnjevali. Druženje bo namenjeno otrokom od 1. do 9. razreda osnovne šole, predrokometno znanje pa ni potrebno.

V ceno so vključeni:

- vodenje druženja z izkušeno rokometno reprezentantko,
- individualni pristop učenja rokomet/treningi rokomet,
- prikaz športnega načina življenja,
- delavnice,
- 3-dnevno varstvo otroka,
- predstavitev rokomet na mivki (odvisno od vremena),
- kineziološke meritve,
- merjenje hitrosti rokometnega strela pod različnimi pogoji,
- FMS meritve,
- merjenje telesne sestave,
- kosilo in malica,
- obisk rokometnega reprezentanta/reprezentantke,
- zabava,
- presenečenje.

Cena za 3-dnevno rokometno druženje je 40 EUR. Rok za prijavo je do vključno 20. 6. 2019. Vse prijave, ki bodo opravljene po 11. 6. 2019, znašajo 50 EUR.

Za vse ostale informacije in prijavo pišite na rokometno.druzenje@gmail.com ali nas pokličite na 040 571 275 (Teja).

Pridi in skoči v rokometno zabavo tudi ti!

V Londonu je izšla nova knjiga Gorazda Humarja o zgodovini gradnje mostov

V založbi Evropskega sveta gradbenih inženirjev (ECCE) s sedežem v Londonu je bila 22. oktobra 2018 prva predstavitev knjige z naslovom *Zapiski iz zgodovine gradbenega inženirstva*. Knjiga je delo dveh avtorjev – Arisa Chatzidakisa iz Grčije in Gorazda Humarja iz Šempetra pri Gorici. Vsak avtor v svojem delu knjige opisuje zanimive dogodke in znamenite gradnje iz bogate zgodovine gradbeništva v zadnjih dveh tisočletjih. Gorazd Humar je bil tudi glavni urednik in oblikovalec knjige. Predstavitev knjige je bila na sedežu angleške inženirske zbornice v Londonu in je predstavljala del dogodkov ob proslavljanju 200. obletnice te najstarejše inženirske organizacije na svetu. Knjigo je založnik razposlal nacionalnim inženirskim združenjem v 25 evropskih držav.

Gorazd Humar v knjigi, ki je napisana v angleškem jeziku, z jedrnatimi besedami in ob podpori številnih ilustracij in slik opisuje značilnosti gradnje treh znanih mostov, in sicer starega ločnega mostu v Mostarju, znamenitega mostu Rialto v Benetkah in solkanskega mostu čez Sočo, ki se ponaša z največjim kamnitim lokom med mostovi na svetu. Vsi trije mostovi predstavljajo pomembne

mejnike tehničnega znanja v zgodovini gradbeništva.

Pri starem mostu v Mostarju avtor Gorazd Humar opisuje konstrukcijsko posebnost mostu, ki so jo odkrili šele po štirih stoletjih po njegovi izgradnji. Leta 1566 zgrajeni stari most v Mostarju je imel namreč v notranjosti skrite kaverne oz. votline pravokotne oblike, katerih namen je bil zmanjševanje teže mostne konstrukcije. Gre za prvi znan primer s takim konstrukcijskim prijemom, ki je pomembno pripomogel k eleganci mostu.

Posebno pozornost je Gorazd Humar posvetil mostu Rialto v Benetkah, zgrajenemu leta 1591. Most je eden najbolj znanih na svetu in predstavlja nepogrešljivo ikono mestne vedute Benetk. Predvsem se je Humar posvetil tistemu delu mostu, ki je očem neviden in se nahaja pod morsko gladino Canala Grande. In prav v tem delu mostu tiči skrivnost postavitve njegovega velikega kamnitega loka, največjega v Benetkah. Njegov graditelj Antonio da Ponte je takrat že 76 let star uspešno obvladal prevzem velikih sil teže mostu v temelje mostne konstrukcije in jih je znal tehnično ustrezno prenesti na izredno mehka tla,

kakršna pokrivajo celotno območje Benetk. Temelji mostu segajo do devet metrov pod vodno gladino. Lahko si samo predstavljamo, kako je graditeljem to uspelo izvesti. Tudi gradnja tega mostu velja zaradi izvirnega temeljenja v slabih geoloških pogojih za enega največjih gradbenih dosežkov srednjega veka. Da o njegovi čudoviti arhitekturi niti ne govorimo.

Tretji prikazani most je seveda Gorazdu Humarju najbolj priljubljeni most, saj je pred leti o njem že napisal obsežno monografijo. To je solkanski most, most z največjim kamnitim lokom na svetu, ki je hkrati ostal tudi zadnji zgrajeni veliki kamniti most v vsaj dve tisočletji dolgi zgodovini gradnje kamnitih ločnih mostov. Kljub temu je predstavljala gradnja solkanskega mostu pomemben mejnik v razvoju novih mostov, saj so tudi v obdobju betonskih mostov, ki je kmalu zatem nastopilo, še vsaj dvajset let kasneje uporabljali enake podporne odre in tehnološke prijeme pri gradnji, le kamen je zamenjal beton. Za solkanski most je bil izdelan natančen načrt s statičnim izračunom, laboratorijsko so že preverjali trdnost kamna in pazljivo so opazovali deformacije podpornega odra med gradnjo. Vse to so tudi elementi sodobnega načina gradnje mostov. Zapis o solkanskem mostu v imenovani knjigi predstavlja tudi pomembno mednarodno promocijo te znamenite gradnje v Sloveniji.

Namen knjige je bil pridobiti širok krog bralcev, tudi mlajših, da se seznani z izredno pestro in bogato zgodovino gradbeništva. Pisana je v razumljivem slogu in predstavlja neke vrste vez v prenosu znanja iz akademskih in strokovnih krogov na nivoje, ki so širšemu bralstvu lažje razumljivi in lažje predstavljeni. V tem pogledu vsebuje knjiga, obogatena s številnimi nazornimi skicami in slikami, tudi elemente knjižnega didaktičnega pripomočka za gradbeno stroko. V pripravi sta tudi prevod in tisk knjige v ruskem jeziku, ki naj bi še to leto izšla v Moskvi.

To je že deseto knjižno delo Gorazda Humarja s področja zgodovine gradbeništva in hkrati njegovo šesto knjižno delo, ki je izšlo v angleškem jeziku.

Bogdan Soban

Dr. Jože Andlovic ponovno med nami

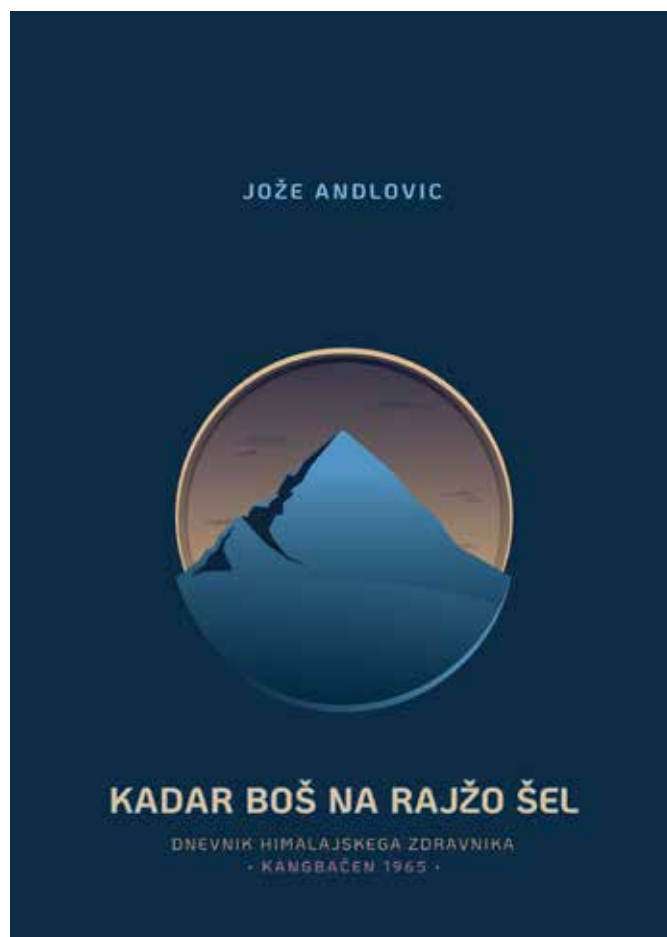
Sredi meseca marca letos, dobrih deset let po izidu knjižnega prvenca Jožeta Andlovica *Skozi sotesko 2. svetovne vojne*, je bila v Coroninijevem dvorcu v Šempetru predstavitev njegovega dela *Kadar boš na rajžo šel – Dnevnik himalajskega zdravnika (Kangbačen 1965)*, ki jo je svojemu nekdanjemu članu v spomin ob svoji 70-letnici izdala Postaja GRS Tolmin. Dejstvo, da je kot kirurg v Splošni bolnišnici "Dr. Franca Derganca" s svojo

družino preživel več kot pol stoletja v Šempetru, je dajalo običajni knjižni promociji tudi spominski pečat. Ob pomoči Janje Kragelj sta večer oblikovala urednik knjige Žarko Rovšček in alpinist Peter Podgornik, ki je v slikah predstavil pot odprave na Kangbačen. Med prisotnimi so bili tudi Jožetova žena Darinka, hči Alenka in sin Jože. Tudi po njegovem zadnjem slovesu (1. 10. 2011) so v Posočju še vedno žive pripovedi, ki ga obujajo njegov lik "gorskega zdravnika", znanega tudi med številnimi slovenskimi in tujimi himalajci.

Izid knjige konec lanskega leta so pospremili odmevni komentarji v tisku, npr. Toneta Škarje (*Knjigi na rob, Planinski vestnik 2019/2*), Janje Kragelj (*Dnevnik himalajskega zdravnika Jožeta Andlovica, Goriška 2019/2*), Marjana Raztresena (*Prvi koraki na vrh sveta, Delo – SN, Plus 50*) ter Cvetke Jug (*Dnevnik himalajskega zdravnika dr. Jožeta Andlovica, Krpelj, Glasilo PD Tolmin, 24-2018*). Škarja, legenda slovenskega himalajizma, je knjigo označil kot "zgodovinsko fresko", ki ji prav časovna razdalja od daljnih dogodkov "daje nadih dragocene patine". Urednik je prijetno berljivo dnevniško pripoved prepletel z odlomki iz dnevnikov njegovih tovarišev z odprave. V spremni besedi dobiva knjiga s spomini štirih še živelih alpinistov na himalajskega zdravnika, s pregledom odmevov v tedanjem tisku in objav v drugih knjižnih delih ter z biografijami članov odprave tudi dokumentarno težo. Po vrnitvi himalajcev domov namreč niso izdali načrtovane knjige, v kateri bi celovito ovrednotili njihove napore in dosežke. Ob branju zaživijo že zaprašene, nad petdeset let stare podobe iz časov proslule jugoslovanske gospodarske reforme, ki kljub vsesplošnemu odrekanju ni ustavila zagnanih fantov in mož na njihovi poti v oddaljeno gorstvo, a je za njimi raztegnila svoje mogočne lovke. Podražitvam nosaških tarif in drugim nenačrtovanim stroškom so kljubovali z zmanjševanjem nosaških tovorov in bolj skromno prehrano. Obljubljeno skromno denarno nakazilo iz

domovine je šele na koncu komaj zakrpalo številčne minuse tega podjetja. Vsem težavam navkljub so se po novo utrti smeri zavihteli sto metrov pod 7903 m visok vrh Kangbačena. Vse to nam v svojem dnevniku razkriva avtor.

Dr. Jože Andlovic se je rodil 12. novembra 1923 v Trnovem pri Ljubljani. Že zgodaj ga je zaznamoval kruti vojni čas. Na poti na maturo so ga v Ljubljani aretirali Italijani. Ko se je izčrpan vrnil domov iz taborišča v Gonarsu, opravil maturo in se odločil za študij medicine, se je še pred koncem leta 1943 po čudnem spletu okoliščin znašel med domobranci. Med spopadom s partizani je bil ranjen in ujet. Pridružil se je Štajerski brigadi (XII. SNOUB). Že drugič ranjen se je med zdravljenjem v partizanski bolnišnici usposobil za bolničarja in bil nato dodeljen jurišnemu bataljonu XV. divizije. Tretjič je bil težko ranjen v glavo in se skoraj odpisan zdravil v Kočevskem Rogu, nato v zavezniški bolnišnici blizu Barija, ob koncu vojne pa v Ljubljani, kjer je končal študij. Po opravljenem stažu se je leta 1955 zaposlil kot splošni zdravnik na Mostu na Soči, od leta 1959 dalje pa je po specializaciji iz kirurgije delal v

splošni bolnišnici v Šempetru pri Gorici.

Gore je prvič obiskal kot gimnazijec in od leta 1946 dalje nadaljeval kot aktiven alpinist, po letu 1958 tudi kot gorski reševalec. Udeležil se je alpinističnih odprav v masiv Čvrtnice (1949) in v Prokletije (1951). Kot zdravnik je med svojim 42. in 59. letom sodeloval na himalajskih odpravah na Kangbačen 1965, Anapurno 1969, Kangbačen 1974. Leta 1979 je bil inštruktor v šoli za nepalske gorske vodnike v Manangu (Nepal), leta 1980 pa šef ekipe zdravnikov na italijanski odpravi na Everest. Zadnjič je obiskal najvišje gore med 1. primorsko odpravo na Aconcagua leta 1982. Na odpravah je uspešno združil splošne medicinske, kirurške izkušnje in znanje iz zobozdravstva, prostovoljno pridobljeno med okrevanjem na čeljustni kirurgiji v Ljubljani. Najbolj kritične trenutke je kot nekoč v partizanih obvladoval z značilnim humorjem, ki ga je sejal med ostale himalajce. Meje medicinske pomoči je pomaknil v višje ležeče tabore nad 6000 m, večina zdravnikov na odpravah deluje največ v bazi. Alpinisti so tako tudi z njegovo pomočjo uspešno napredovali in se srečno vračali v dolino. Doma je prejel številna priznanja.¹ Zadovoljstvo je našel v svojem poklicu in gorah. Kot je sam dejal, je bila človečnost eno njegovih osnovnih življenjskih vodil. Morda je prav posthumni izid njegovega knjižnega dela primeren trenutek, da bi mu v kraju njegovega dolgoletnega dela posvetili bolj trajno spominsko obeležje.

Žarko Rovšček

¹ Omenjamo samo večja. 1. Gorniška: plaketa Stanka Bloudka (1974) in PZS (1973); zlata značka PSJ (3. JAHO Anapurna II) in častno članstvo GRS Slovenije. 2. Državna: orden dela z zlatim vencem (1975) in zasluga za narod s srebrnimi žarki (1990). 3. Druga: red rdeče zvezde (ob jubileju Jurišnega bataljona XV. divizije 1944–1984); plaketa CZ Slovenije (1975); Ziherlova plaketa; srebrni znak RKS; priznanje TKS Nova Gorica (1975); srebrno priznanje Občine Šempeter-Vrtojba (2006). (Rovšček, Ž., *Avtorjeva podoba, v: Andlovic, J.: Skozi sotesko druge svetovne vojne. PD Tolmin, PGRS Tolmin, 2008*)

Miljana Cunta: Svetloba od zunaj

“Poezija se napaja pri brezčasju, zato njeno branje človeka upočasni, ga osredišči, ko ga premakne globoko vase, da začne utripati v ritmu stiha in plesati z lepoto jezika, če je pesem verodostojna ...” (Manca Košir o pesniški zbirki)

Predstavitev poezije je bila v Coroninijevem dvorcu v Šempetru, njenem rodnem kraju, kjer je preživela otroštvo in mladost. Ko sem poslušala njeno predstavitev, vse o nastanku poezije in njenem iskanju, sem se nehote spomnila njenih mladih let. Njen čuten glas, mehkoba izražanja in umirjenost interpretacije so me popeljali v globoko doživljanje njene poezije.

Miljana, rojena 1976, doma iz Šempetra pri Gorici, je vodja kulturnih projektov, urednica in prevajalka. Diplomirala je na ljubljanski univerzi iz primerjalne književnosti in angleščine. Magisterij je opravila iz angleške poezije viktorijske dobe. Bila je programski vodja festivalov Vilenica (2005–2009) in Fabula (2010–2011). Miljana je predvsem pesnica, čeprav se bolje počuti, če reče, da piše pesmi. Poezijo tudi prevaja iz angleščine in

italijanščine. Prvi zbirki *Za pol neba* (pri Beletrini izdana leta 2010) in zbirki *Pesmi dneva* s fotografijami **Dušana Šarotarja** (pri KUD Logos objavljena leta 2014) je lani spomladi sledila *Svetloba od zunaj*, izdana v zbirki *Nova slovenska knjiga* pri Mladinski knjigi.

Nagrade in nominacije

Leta 2010 je bila nominirana za Jenkovo in Veronikino nagrado, leta 2017 pa je prišla v ožji izbor za nagrado Prešernovega sklada. Zbirka *Za pol neba* je bila nominirana za osrednjo slovensko literarno nagrado. Obe zbirki *Za pol neba* in *Pesmi dneva* sta bili predstavljeni na literarnih dogodkih doma in v tujini.

Pri Založbi Beletrina se je kot urednica dve leti ukvarjala z leposlovjem, tako z domačim kot tudi s prevodnim. Aktivna je pri založbi KUD Logos, kjer sodeluje pri urejanju prevodnih pesniških zbirk, ki so ji tudi duhovno blizu. Kot urednica pravi, da ima možnost širiti si obzorje v prostorskem smislu, da pogleda čez meje Slovenije, da prebere, kar se je pisalo pred stoletji in je še danes aktualno. “Pri prevajalskem delu se v besedilo poglobiš drugače, kar je zelo dobra vaja za pisanje.” Njen pesniški prvenec je bil preveden v italijanščino, posamezne pesmi pa v angleščino, francoščino, hrvaščino, nemščino in makedonščino.

Na vprašanje, katera vloga ji je najbolj blizu, pove, da stopa v svet literature skozi različna vrata. Pri pisanju poezije pa se počuti najbolj izpopolnjeno, občuti veliko notranjo svobodo. Pisanje je zanjo nekaj zelo vitalnega, pomembnega. Pisati je začela že kot srednješolka. Nastali so prvi poskusi soočanja s poezijo. Med študijem je nastal nekakšen

premor. Takrat se je literaturi posvečala bolj z znanstvenega vidika. Veliko se je ukvarjala z angleškimi romantičnimi in viktorijanskimi pesniki in pesnicami. Kot pravi, nima najljubšega avtorja, samo najljubše pesmi. Za poezijo pravi, da je zanjo ključen jezik, saj pesem obstaja samo v jeziku. "Zato je potrebno jezik obvladati v objektivnem smislu, vsa njegova pravila in zakonitosti. Obenem pa ga posvojiti kot del svojega čustvenega aparata, poznati vse svoje registre, odtenke in podtone."

Precej prevaja iz angleškega in italijanskega jezika. Prevodi iz italijanskega jezika so ji čustveno bližje, počuti se bolj suvereno in lažje vstopi v duha besedil. Njene pesmi so prevedene v razne jezike, v italijanščino pa sta prevedeni dve zbirki. O prevodih v italijanski jezik pravi, da ima zelo lep občutek, da so to še vedno njene pesmi, ker pesem zares živi samo v jeziku, v katerem je nastala – vsak njen prevod je nova pesem. "Literarni večeri so nekaj posebnega – stik z bralci, prijetno vzdusje, pristna izmenjava in občutki pri prebiranju poezije," pravi.

V svoji najnovejši zbirki *Svetloba od zunaj* se poleg osebnih, refleksivnih verzov loteva tudi družbenokritičnih vsebin, ki pa so vedno povezane z globljim osebnim samospraševanjem.

"Pri družbenokritični poeziji sama vidim nevarnost v tem, da se pesnik izvzame iz dogajanja, da se postavi v vlogo razsodnika, ocenjevalca. Pri

poeziji pa se mi zdi ključno prav to, da si kot pesnik v dialogu s samim sabo in da vidiš dramo sveta kot svojo dramo. Ustvarjalec je prebivalec sveta in težko si zatiska oči pred tem, kaj se v njem dogaja, poezija pa na drugi strani ni politika. Bolj kot da artikulira odgovore, mora dajati čutiti dileme. Sama sem v *Svetlobi od zunaj* prvič pripustila med svoje verze tudi bolj družbene teme. Držala sem se intuitivnega občutka, da če nek zunanji problem postane tudi moj intimni problem, potem naj se izreče v obliki pesmi, sicer pa morda raje v članku ali kolumni. Zanimivo je, da je nekaj pesmi iz cikla *Anatomija zločina*, ki so ga recenzenti označili za družbenokritičnega, prešel iz medijev v sanje, od tam pa v pesmi."

Pesnica živi in deluje v Ljubljani. Na začetku njene ustvarjalne poti ni bilo enostavno. "Ljubljana je zadržana do prišlekov, je rahlo vzvišena dobrostoječa starejša gospa, ki ima rada svoj mir. Je pa Ljubljana najzahtevnejša učiteljica, ki opreza za vsako besedo, črko, vejico ... Za ustvarjalca je pomembno, da preseže takšno ločitveno stisko, ker lahko samo tako pogleda na domači kraj z distance."

Vir navdiha pa ostaja Primorska, zibelka otroštva, svetlobe, morja. Tu najde svoj mir, srce ji začne drugače biti.

Haideja Černe

Naplavine

Nekoč sva stali pred omaro
in iskali v njej
spomine.
Zdaj si ti ta prostor,
kjer se izgubljajo stvari.
Lovim jih za besede,
ki jih vračam v obnemela usta.
Vso drobno in nespoznatno
te nabiram po kotih sobe,
ne razločim te od stvari,
ki si jih nekoč nosila v žepih.
S polnim naročjem naplavin
zvečer sestavljam tvoj obraz.
Pišem in pišem,
dokler je svetlo.

*Pesem iz pesniške zbirke
Svetloba od zunaj*

Glasbeno obarvani maj v Coroninijevem dvorcu

Slikovita dvorana v Coroninijevem dvorcu je bila v maju prizorišče treh zaključnih koncertov v organizaciji Glasbene šole Nova Gorica in Podružnične glasbene šole Šempeter pri Gorici. Prijetno vzdušje v dvorani in dobra akustika sta dva najnujnejša pogoja, ki omogočata, da glasba zazveni v vsej svoji lepoti.

Prvi v nizu majskih glasbenih srečanj je bil **zaključni koncert oddelka harfe in kitare**. Učenci, ki so nastopili solistično, so predstavili barvito paleto skladb. Med temi so bila tudi dela zgodovinsko pomembnih imen. Zazveneli sta skladbi dveh imenitnih španskih skladateljev iz obdobja romantike Isaaca Albeniza in Fernanda Sora, ki je bil tudi izjemen kitarist, znan kot kitarski Beethoven. Na koncertu so učenci zaigrali skladbo ruskega skladatelja Mihaila Glinke, ki ga danes vrednotijo kot očeta ruske glasbe, pa tudi delo znamenitega francoskega harfista in skladatelja Carlosa Salzeda. Kvartet kitar je izvedel ameriško Boogie Woogie in italijansko Bella Ciao. Suverene nastope učencev so pripravili harfistka Erika Bersenda ter kitaristi Eva Slokar Šfiligoj, Barbara Gorkič, Vlasta Rosa in Matjaž Remec.

Glasba se je v izvedbah mladih glasbenikov oglasila tudi na **slavnostnem koncertu ob zaključku šolskega leta Podružnične glasbene šole Šempeter pri Gorici**. Tokratni koncert je predstavil nekaj še posebej svetlečih glasbenih iskric. Na oder so stopili učenci vseh oddelkov in različnih starosti. Slišali smo več solističnih nastopov v izvedbah glasbenikov, ki so se čez leto tako ali drugače izkazali s svojim prizadevnim delom na tekmovanjih, revijah in raznoraznih prireditvah. Oglasili so se flauta, klarinet, saksofon, kitara in klavir. Večje zasedbe, kot je otroški zbor, so v ospredje postavile vokalno otroško umetnost, godalni ansambel nas je peljal v svet godalne glasbe. Svoj prostor so dobile raznolike komorne skupine – od trobilnega tria do klavirskega dua, dua klavirja in flavte ter tria kljunastih flavt. Na programu so bile skladbe slovenskih skladateljev – Marija Kogoj in sodobnikov, Blaža Puciharja in učiteljice klavirja, zaposlene na šoli, Ingrid Mačus. Manjkali niso niti melodije Ludviga van Beethovna, baročnega angleškega skladatelja Henryja

Purcella, odlomki iz filmske, operne in baletne glasbe ter veliko drugega zvočno atraktivnega.

Za zaključek glasbenega majskega dogajanja v sugestivnem okolju Coroninijevega dvorca so poskrbeli učenci **harmonike**, ki so med drugim prispevali glasbo Wolfganga Amadeusa Mozarta, Georga Friedricha Händla, zimzelene popevke Majde Sepe in melodije narodnoosvobodilnega boja. Predstavili so se harmonikarji iz različnih razredov, ki obiskujejo pouk pri Josipi Horvat, Jani Šatej in Dejanu Vidoviču. Med mnogimi solističnimi nastopi sta bila tudi nekdanja učenca harmonike, ki svoje šolanje nadaljujeta na Konservatoriju za glasbo v Ljubljani in na Umetniški gimnaziji v Kopru. Za dodatno popestritev koncerta so nastopile komorne skupine s harmonikami ter trio harmonik in kljunaste flavte z učenko Doris Kodelja.

Glasba povezuje, sprošča in zabava in prav to so pokazali nastopi glasbenih zvezdic na koncertih Glasbene šole Nova Gorica in Podružnične glasbene šole Šempeter pri Gorici v Coroninijevem dvorcu.

Lepe počitnice želimo učencem in njihovih staršem.

*Metka Sulič,
Glasbena šola Nova Gorica*

Mateja Pelikan

Utrinki z gostovanja v Splitu

Mešani pevski zbor Ciril Silič iz Vrtojbe se je odzval povabilu Mešanega pevskega zbora Slovenskega kulturnega društva Triglav iz Splita in od 17. do 19. maja 2019 gostoval v Splitu. Sobotno dopoldne je bilo kot nalašč za potepanje po Splitu z vodičko Ano, ki nam je razkazala najznamenitejše koticke njihovega lepega mesta.

V soboto zvečer pa smo pevke in pevci pod vodstvom zborovodje Silvana Zavatlava zapeli na celovečernem koncertu z naslovom "Tam sem jaz doma, kjer je sonce", ki ga je slovensko kulturno društvo pripravilo v dvorani Mestnega lutkovnega gledališča v Splitu. Po pozdravnem nagovoru voditeljice so prisotne pozdravili Rudi Merljak, državni tajnik vladnega Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, Barbara Riman, predsednica slovenskih društev na Hrvaškem, in predsednik domačega društva Triglav Cveto Šušmelj. Zatem je sledila pesem. Po prvem delu koncerta, v katerem smo zapeli osem pesmi, smo oder prepustili domačinom. Ko pa je po našem drugem delu, ki je ravno tako obsegal osem pesmi, izzvenela še naša zadnja pesem "Plovi, plovi,"

so se nam na odru pridružili še pevke in pevci MePZ Triglav in skupaj smo zapeli pesem "Tam sem jaz doma".

Navdušeni aplavz poslušalcev in čestitke so dokaz, da pesem ne pozna meja in se dotakne vsakega srca. Po koncertu smo nadaljevali druženje v prostorih Slovenskega kulturnega društva Triglav na Kmanu. Domačini so nam pripravili pogostitev, sledilo je prijetno druženje, kjer ni manjkalo dobre volje. Prijateljske vezi so se spletale z besedo in s pesmijo.

Gostiteljcem se zahvaljujemo za nepozabno doživetje. Gostovanje nas je notranje obogatilo in poplačana sta bila ves trud in čas za številne pevske vaje.

V naše vrste vabimo nove pevke in pevce, zato naredite prvi korak in se nam pridružite vsi, ki nosite pesem v srcu, se radi družite in ste željni novih izzivov.

Damijana Spacal

Vinko Lavtižar

Alchemical Playgrounds

Alchemical Playgrounds (AP) je umetniški projekt, ki se poraja iz potrebe po "igri" in po raziskovanju onkraj ustaljenih okvirov. Aktivnosti AP zajemajo različne oblike in faze umetniškega izražanja. AP sloni na interakcijski spretnosti članov, ki tvorijo odprto medgeneracijsko in mednarodno zasedbo. Temelj projekta je svobodna glasbena improvizacija v kombinaciji z igrivim in eksperimentalnim pristopom k multimedijijski produkciji, ki skuša zajeti spontani tok domišljije.

AP je splošno umetniški in ljubiteljski projekt, aktiven od leta 2013, ki zajema odprto skupino članov vseh generacij in različnih nacionalnosti. Prevladujoče je glasbeno izražanje v obliki svobodne improvizacije in odprte eksperimentalne forme. Vizualno ustvarjanje v obliki slik in filma pa igra prav tako pomembno in komplementarno vlogo. Ključni element AP je tudi lastna produkcija multimedijijskih materialov (npr. glasbeni albumi, slike, film). Svobodna improvizacija in igriv, entuziastičen ter eksperimentalen pristop k produkciji torej tvorita temeljni okvir, v katerem člani skušajo z interakcijo in s sintezo različnih oblik izražanja kolektivno ustvarjati nove zaznavne kontekste ali abstraktne zgodbe.

AP je laboratorij za raziskovanje novih oblik izražanja, ki se udeležujejo skozi alkimističen proces "igre". Ta proces predstavlja članom izziv, h kateremu pristopajo predano z namenom stalnega razvoja. "Igra" kot stanje duha predstavlja svobodo, a hkrati tudi nujno po nenehni preobrazbi, ki se ne ozira na ustaljene oblike izražanja. Da bi se osvobodili okvirov, člani AP stremijo k uporabi nekonvencionalnih "igrač". To so na primer predelana in doma izdelana glasbila ali uporaba predmetov, orodij in postopkov na

namerno nenameren način. Tudi proces produkcije je alkimistične narave in je ključen za oblikovanje končne pripovedi. Izdelki AP in njihova analiza omogočajo članom prepoznati zanimive izrazne pristope in s tem ustvarjajo učinkovite pogoje za neprestano učenje in razvoj.

Aktivnosti projekta so osredotočene predvsem na "studijske" dogodke, kot so na primer snemanje glasbe, risanje, fotografiranje, glasbena in filmska produkcija. Raziskovanja v teh intimnih pogojih omogočajo prepoznavanje kontekstov, ki jih je vredno predstaviti javno, na primer v obliki koncertov ali galerij. AP je odprt za različne oblike izražanja in sodelovanja. Tako je ples ena od oblik, ki bi se zlahka vključila in dopolnila paleto izraznih sredstev v AP. Temeljni vir projekta so njegovi člani in njihov raznolik doprinos. Naj bo to vabilo vsem, ki bi se radi vključili tako ali drugače. Čeprav je AP ljubiteljske narave, potrebuje za trajnostni razvoj vsaj osnovno finančno podporo, na primer za organizacijo delavnic in srečanj, ki seveda igrajo pomembno vlogo. Naj bo to tudi vabilo potencialnim članom, katerim bi pridobivanje sredstev predstavljalo vreden izziv in zanimiv "alkimističen proces". Člani AP želijo izraziti hvaležnost Občini Šempeter-

Vrtojba in Zavodu KŠTM Šempeter-Vrtojba, ker omogoča prostore za aktivnosti AP. Člani AP si želijo, da bi lahko občina v prihodnosti še dodatno podprla AP projekt.

O članih AP

Idejni vodja projekta je Samo Lasič iz Vrtojbe, ki živi na Švedskem, kjer se kot doktor fizike preživlja z znanstveno-raziskovalnim delom. V AP Samo najde priložnost za eksperimentiranje in izražanje kot ljubiteljski glasbenik in glasbeni producent. Poleg snemanja glasbe in obdelave zvoka se ukvarja tudi s sliko in filmom. Samov brat Marko Lasič je profesionalni glasbenik, ki v AP prav tako igra pomembno vlogo. Poleg njegovega virtuoznega igranja bobnov Marko drži glavno glasbeno krmilo v projektu in deluje kot interni glasbeni kritik. Številni člani AP so javno znani in cenjeni Markovi glasbeni kolegi iz drugih projektov. V AP je do sedaj sodelovalo več kot 20 ljudi. Poleg glavnine glasbenikov se nekateri člani z velikim talentom in s strastjo posvečajo vizualnemu izražanju, na primer v obliki slik ali filmov.

Reference

24 glasbenih albumov AP je objavljenih na spletni strani Bandcamp pod licenco Creative Commons: <https://alchemicalplaygrounds.bandcamp.com/>.

3 glasbeni filmi so dostopni na YouTube kanalu:

- "Our quiet joy": <https://www.youtube.com/watch?v=jCECLJfOjjo>.
- "Seeking new territories" (part 1): <https://www.youtube.com/watch?v=Wyb2QLN-Yqk>.
- "Seeking new territories" (part 2): <https://www.youtube.com/watch?v=9pYSIiAt8ns>.

Alchemical Playgrounds

ALCHEMICAL PLAYGROUNDS

Poletje na placu 2019

Poletje je že skoraj tu in kot vsako leto bo tudi letos v Šempetru pri Gorici potekalo Poletje na placu 2019. Osrednje dogajanje bo pred Coroninijevim dvorcem v Šempetru pri Gorici in v Športnem parku.

Vse skupaj se bo začelo že 27. junija z nastopom Glasbene šole Nova Gorica in končalo 27. julija s komedijo Brade. V tem mesecu Poletja na placu 2019 bo poskrbljeno za vse okuse.

Za naše najmlajše bo poskrbljeno z otroškimi predstavami, kjer jih bo obiskal gusar Berto, za kanček čarovnije pa bo poskrbel čarovnik Branko. Organizirane bodo tudi delavnice, kjer bodo otroci sami izdelali svoj izdelek ter se igrali z baloni velikani.

S komedijo Brade se nam bodo predstavili Boštjan Gorenc – Pižama, Perica Jerković in Gašper Bergant. Za drugi stand up večer pa bodo poskrbeli Žan Papič, Tin Vodopivec in Rok Škrlep – smeh zagotovljen!!!

Kot se za poletje spodobi, nam bodo morje pričarali fantje iz šibeniške klope Sebenico. Nostalgiki bodo prišli na svoj račun s koncertom A Tribute to the Beatles v izvedbi Jazz Punt Big Banda. 7. julija pa bodo pred Coroninijevim dvorcem nastopili svetovno znani domači glasbeniki Perpetuum Jazzile, ki s svojim nastopom ne pustijo ravnodušnega še tako zahtevnega poslušalca.

Več informacij o Poletju na placu 2019 dobite na spletni strani organizatorja KŠTM Šempeter-Vrtojba www.kstm-sempeter-vrtojba.si ali na info@kstm-sempeter-vrtojba.si.

Vabljeni vsi na plac!

KŠTM Šempeter-Vrtojba

Klapa Sebenico

Gusar Berto

Žan Papič

Ekipa v sezoni 1954/55; Ivan Markič – Biča je drugi z desne (stoje).

Ivan Markič – Biča in nadaljevanje družinske nogometne tradicije

Biča je vzdevek, ki je najbolj povezan z nogometaši v obdobju igranja v Šempetru. Kako močno sta se njegova vloga in lik nogometaša vtisnili v spomin ljubiteljem nogometa, priča dejstvo, da njegovi potomci še danes nosijo vzdevek, ki je karakteriziral Ivana. Njegov naslednik, dolgoletni član novogoriške ekipe, Sandor Markič (11 sezon od 1977 do 1990) se ni mogel izogniti popularnemu vzdevku, kar velja tudi za igralce sedanje generacije. Biča je v Vrtojbi sinonim za igralca nogometa.

V zborniku ob 30-letnici kluba je Ivan Markič – Biča na kratko opisal svojo uspešno igralsko pot od začetkov pri pionirjih leta 1948 do zaključka v ekipi v Novi Gorici leta 1964. V članski kategoriji je odigral 10 sezon (1954–1964).

V klub je prišel skupaj z večjim številom mladih Vrtojbencev na povabilo Lojzeta Orla, vrtojbenskega zeta, ki je mladeniče usmerjal kar iz igranja nogometa na prostoru pred cerkvijo. Hitro se je uveljavil v mlajših kategorijah in se že leta 1953 preizkusil v članskem moštvu,

kjer je takoj postal standardni član moštva. Skupaj je za klub odigral preko 500 tekem. Posebej rad se je spominjal sezone 1954/55, prvega mednarodnega srečanja v Ronkah v začetku leta 1955, zanj najlepše doživetje pa je bila zmaga v prvenstvu Slovenije po odločilnem razigravanju s prvakom vzhodne lige Rudarjem iz Trbovelj. Na prvi tekmi v Trbovljah je Rudar zmagal z rezultatom 4 : 1 – edini gol je iz enajstmetrovke dosegel Markič. Na izjemni povratni tekmi je šempetrski Železničar dosegel zgodovinsko zmago 5 : 1 in se uvrstil v 1. consko ligo (hrvaško-slovensko

ligo – rang II. Zvezne lige), odločilni peti zadetek pa je dosegel prav Biča. Največji uspeh kluba v času delovanja v Šempetru, igranje v hrvaško-slovenski ligi v sezoni 1955/56, je bil posebno doživetje in nagrada za vloženi trud, hkrati pa tako za klub kot tudi igralce (vse same amaterje) prezahtevna naloga.

Sledil je izpad iz lige. Biča je sezono odigral dobro, dosegel je 13 od 18 golov ekipe in bil najboljši strelec med slovenskimi predstavniki v ligi (Odred, Ljubljana, Branik). Kljub izpadu je ohranil lepe spomine

na zanimiva potovanja in igranje pomembnih tekem. Prav tako je ohranil prijetne spomine na mednarodne tekme doma, v Italiji in Avstriji ter na zanimiva srečanja z gostujočimi ekipami iz prve zvezne lige.

Zanj so se zanimali večji klubi in ga vabili v svoje vrste, toda ni hotel proč – tako kot praktično vsi igralci, vzgojeni doma v Šempetru. Pristen odnos do igre, kluba, navezanost na zveste navijače, izjemno vzdušje na domačih tekmah in tesne prijateljske vezi s soigralci so bili pomembnejši razlogi za igranje doma.

Klub mu je ob desetletnici igranja dal posebno priznanje za najboljšega igralca v obdobju delovanja, posebno priznanje zanj je bila uvrstitev na četrto mesto v izboru najboljših športnikov Goriške za leto 1961.

Ob zaključku kariere mu je klub podaril spominski foto album, soigralci so se poslovili s praktičnim darilom. Vse to kaže na pravi amaterski status, skromnost in ljubezen do igre, kar je dokazal tudi s pristnimi spomini in z zahvalami vsem soigralcem, trenerjem, funkcionarjem in tudi sodnikom, saj z njimi ni imel nobenih sporov. V vsej igralski karieri ni bil nikoli izključen.

Zagotovo pa je bil dober nogometaš, odličen strellec, mnogi otroci in mladina so ga želeli posnemati. Vsi so hoteli igrati in streljati kot Biča. Vsekakor je to vsaj eden izmed znakov kvalitete.

V pristrčnih spominih na desetletno igranje je Ivan Markič – Biča pohvalil in naštel vse trenerje, športne delavce in tudi sodnike, ki so ga spremljali na njegovi športni poti. To so bili predvsem trenerji: Lojze Orel, Janez Pišek, Glinšek, Ernest Švast, Lado Korpar in najdaljše obdobje Edko Koglot.

Vzdevek Biča je Ivan dobil že v otroškem nogometu. Mladi igralci so si v želji, da prikrijejo namere v igri, nadeli različne vzdevke. Tako je Ivan dobil taktično ime, ki mu je ostalo in postalo zaščitni znak dobrih nogometašev v rodbini Markič.

Vzdevek Biča gre naprej ...

Sin Sandor Markič je nadaljeval družinsko tradicijo igranja nogometa.

Oče Ivan ga je leta 1972 pri enajstih letih vključil v oživljeno delovanje kluba v Biljah. Po igranju v mlajših selekcijah je leta 1977 zaigral za člansko ekipo Vozila Gorica. Za goriški klub je zelo uspešno igral do leta 1990. Z enajstimi sezonami igranja je za eno sezono prehitel očeta Ivana. Družinsko nogometno tradicijo sta nadaljevala tudi Sandorjeva sinova Miha in Luka. Miha je pri Biljah igral (s krajšimi premori) do leta 2017, še danes pa ohranja nogomet na vasi z organizacijo pomembnega srečanja med Dolnci in Gornci; Bala Vrtejbe. Luka je nogometno pot nadaljeval po očetovih stopinjah, saj je dve leti profesionalno igral za HIT Gorico, nato odšel v Brda, Bilje, leta 2013 pa prestopil na italijanska tla, kjer še danes uspešno igra za Ronke – lahko bi rekli, da je na tej poti sledil nonotu. V sezoni 2016/17 je prejel tudi nagrado za najboljšega strelca Furlanije-Juljske krajine. Omeniti pa gre, da so tudi pravniki že prevzeli njegov vzdevek in seveda ljubezen do žoge ter nogometa, saj že pridno trenirajo.

Zgodbi za dodatek

Biča je z reprezentanco železničarjev nastopil na turnirju v Belgiji. Proglasili so ga za najboljšega igralca turnirja in mnogi funkcionarji so ga hoteli kar obdržati v Belgiji. Takrat taki prestopi niso bili možni, saj je za morebitni prestop veljala starostna omejitev, predvsem pa politična volja. Da bi preprečili nadaljnje prepričevanje, bolje rečeno zaradi strahu, da bi ponudbo sprejel, so ga zaklenili v avtobus, kjer je počakal ostale igralce. Za darilo je Ivan

dobil klubski dres ene izmed ekip udeleženk. Po prihodu domov je žena dres pobarvala in Ivanu je dobro služil kot lepa majica, on pa je ostal doma.

Danes bi o podobnem preskoku v svet profesionalizma pisali in govorili s ponosom in poudarkom na višino vrednosti prestopa. Drugačni časi, drugačne vrednote, cilji in možnosti.

Zanimivi so bili občutki in vtisi ob prvem gostovanju goriškega kluba v Italiji po razmejitvi. V začetku leta 1955 je v kraju Ronchi dei Legionari ekipa Železničarja odigrala prelomno čezmejno prijateljsko tekmo. Domačini so tekmo sicer izgubili, kljub temu pa so se izkazali kot prijazni gostitelji dobro pripravljenega srečanja. Večina udeležencev si je poleg zmage srečanje zapomnila po tem, da so na banketu po tekmi prvič videli banane. Bili so v zagati, kako se ta sadež je. Kako so problem rešili, spada med zanemarljive podrobnosti.

Članek je del publikacije o športnem dogajanju v Šempetru med letoma 1945 in 1963. Zbiranje gradiva je v zaključni fazi, izid načrtujemo za letošnjo zgodnjo jesen.

Vojko Orel

Generacije šempetrskih nogometašev 1947–1963 nekaj let kasneje v kategoriji veteranov. Ivan Markič "Biča" stoji v sredini (v trenerki).

Dejan Koglot: “Uživam v tem, kar počnem.”

Dejan je oseba, ki vsak prostor napolni s smehom in z dobro voljo, je dober poslušalec in hkrati dober govorec, prisluhne vsakomur in vedno dobi prave rešitve. Težave so zanj izziv, ki ga vedno dobro opravi, trmasto in vztrajno vedno pride do cilja, delavnost in marljivost pa sta ga pripeljali do tega, kar je danes in za kar ga vsi poznamo. In ne samo to, žena pravi, da je krasen mož in čudovit oče, ki vsak trenutek prostega časa posveti otrokoma in družini.

Začniva najin pogovor s tvojim otroštvom: kaj si mislil, da boš, ko boš velik?

Vedno sem rad nekaj “šrawfal” in želel sem si postati mehanik in dirkati, v to smer me je peljalo tudi življenje. Že kot otrok sem vse rad razstavljal in sestavljal, mogoče bolj razstavljal. (sme) Že zelo mlad sem se naučil voziti traktor, ker je bilo treba pomagati staršem. V družini imam dirkače, tako da lahko rečem, da imamo to v genih.

Kako si uresničeval oz. uresničil svoje sanje?

Moja prva želja je bil motor in z neko trmo sem do motorja tudi prišel. Seveda sem si ga mogel zaslužiti z raznimi deli doma. Ko sem delal na tem, da dobim motor, se je uspeh

v šoli čez noč izboljšal, postal je izjemen. Motor sem dobil pri 14 letih in občutek je bil fantastičen, bil sem najbolj srečen otrok. Ko so se mi sanje uresničile, je posledično uspeh v šoli padel, ampak imel sem motor. (sme) Ko sem razmišljal o srednji šoli, sem vedel, da bo to nekaj tehničnega. Ker so tudi v družini mehaniki, sem se odločil za to šolanje. Ljubezen do motorja me je pri tem malce zavirala, saj sem si v nesreči dvakrat zapored zlomil nogo, kar je zavleklo moje šolanje, saj nisem mogel opravljati praktičnega dela. Ja, nisem še popolnoma pozdravil prvega zloma, ko sem imel to smolo, da sem imel še en karambol in tako bil leto in pol na berglah. Po rehabilitaciji sem postal mehanik, a le za kratek čas.

Kje si se naučil vožnje z motorjem?

Ko mi je bilo 10 let in sem bil pri stricu na počitnicah, me je bratranec učil vožnje z motorjem. Spomnim se, da nisem dosegel niti tal. (sme)

Kako se je začela zgodba z motokros progo?

Ideja je rasla sama z našim delom. Radi smo se družili in skupaj delali poligone ter uživali v motokrosu. Sami smo kopali in urejali proge, ko nam je bilo premalo, smo dali na kup nekaj prihrankov in plačali kopača, da nam je prišel pomagat pri kopanju in proga je postajala vse večja in zanimivejša. En ključnih dogodkov je bil tudi Dan civilne zaščite leta 2005, ko so nas povabili zraven, da predstavimo naše delo. Ko je v gramoznico enkrat prišel buldožer, je to postalo nekaj neverjetnega. Ko smo imeli nekaj časa urejeno progo, smo rekli, zakaj pa ne bi imeli še dirke. Poligon smo znova in znova izboljševali ter ure in ure “zabijali” vanj. Mislim, da starši sploh niso vedeli, kaj delamo. (sme) Vaščani so nas opazovali in kdor je prišel mimo, je bil navdušen nad tem, kar smo ustvarili. Podpore smo imeli ogromno, dokler nismo odprli proge – takrat je za nekatere postala moteča, čeprav smo se vedno držali urnikov in strogih pravil obratovanja. Naš prvotni razlog je bil preprost, druženje.

Kako ste se odločili za društvo in zakaj?

Spomnim se, da smo si želeli organizirati koncert in nismo vedeli, kako se s tem poprijeti, kje začeti. Takrat so nam svetovali pridružitve h kakšnemu društvu, mi pa smo se odločili, da ustanovimo svoje. Poleg tega smo se želeli formirati kot društvo, da smo lahko financirali naše tekmovalce. Samo ime pa je nastalo nekega večera, ko smo se družili pred Saloom – tam je ploščica (ki jo lahko vidite še danes), na kateri piše Gas. Od tod tudi naše ime. Društvo sem ustanovil s sestro Lauro in s prijateljem Simonom Kifletom, Ernest Brešan pa je z umetniškim pridihom narisal naš logotip in hitro smo postali veččlansko društvo.

Ko ste ustvarili progo, se je ime Vrtojbe v svetu motokrosa hitro razširilo. Kako si sam videl to rast proge v Vrtojbi?

To je bilo res krasno, vas je dobila dodano vrednost. Videli smo, kako prihajajo fantje na treninge, njihove punce pa so hodile v Šempeter na sladoled, v Novo Gorico na masaže, tukaj so po treningu nakupovali meso, tankali, veliko so se posluževali naših storitev in mislim, da sta imeli vas in okolica veliko koristi od tega. Proga pa ... izjemno, vsi so vedeli zanjo, tudi v tujino je segalo naše ime, resnično so od vsepovsod prihajali k nam na treninge. Na dirkah smo imeli tudi preko 5000 obiskovalcev, cela vas je bila nekako vpletena v to zgodbo.

Kakšni so občutki pri organizaciji dirke in kakšen je občutek v zadnjem tednu pred dirko, morda tisto jutro?

Mislim, da jutra niso obstajala, dnevi niso imeli dneva in večera, saj nismo skoraj nič spali. Zjutraj pa ... prva stvar, ki sem jo vedno naredil, je bila, da sem preveril vreme skozi okno. Naj povem, da je lahko bilo zjutraj vse mirno, krasno, tik pred dirko pa je začelo pihati, kar za samo dirko ni prav fajn, za gledalce tudi ne. Organizacija samega dogodka je trajala nekaj mesecev, treba je bilo imeti ekipo, ki je po sektorjih opravljala svoje naloge. Načeloma je bilo vse odlično. Pri prvi dirki je sodelovalo preko 65 prostovoljcev, ko smo se z leti izboljšali in ko smo dodelali infrastrukturo, smo lahko dirko speljali v 30. Delo pa je zadnje dneve trajalo 24 ur na dan, saj je bila potrebna tudi nočna straža. V tem trenutku bi rad izkoristil priložnost in se zahvalil vsem, ki so kakorkoli pomagali pri organizacijah dirk in delu na progi ter seveda pri vsem delu društva, ki ga imamo še danes.

Delo, ki ste ga opravljali na progi, je bilo ljubiteljsko in pobralo vam je ogromno časa. Kako so se domači "veselili" tega vložka časa v to ljubezen?

Starši so se sprva spraševali, kaj sploh mi delamo. Mislim, da sploh niso točno vedeli, kaj delamo, mogoče so si celo mislili, da hodimo kam žurat. Najhuje je bilo, ko je bilo treba doma pomagati na njivi – skoraj vedno dan ali dva pred dirko, vendar je bilo treba porazdeliti čas in tudi doma opraviti vse naloge. Ni bilo enostavno. Ko pa so tudi starši enkrat videli, kaj smo ustvarili, so na stvar gledali drugače. Naša dekleta in žene so zelo potrpežljive in so se povečini tudi same vključile in nam veliko pomagale.

Kako se spomniš občutkov, ko ste se morali, žal, odreči progi?

Kar nekaj časa nam je bilo jasno, da bo do tega prišlo, ko pa je napočil čas, nam ni bilo lahko. Bilo je zelo težko, vendar mi smo že pred tem iskali alternativo. Tako smo si jo ustvarili na MMP.

S čim ste jo zamenjali in kaj vse ste tam ustvarili?

To je bilo obdobje, ko smo delali na dveh koncih, imeli smo progo in delali smo Gas poletje na MMP. Vse se je začelo, ko smo razmišljali o dogodku za zaključek sezone za vse avto-moto športe v malce drugačni obliki. Priredili smo dogodek na MMP, kamor smo povabili vse državne pravke v Sloveniji. Nato smo želeli ustvariti prostor, kamor bi lahko mladi poleti zahajali na različne dejavnosti in dogodke in tako smo leta 2010 prvič organizirali Gas poletje. Poleg tega smo iz ljubezni do gokarta naredili še progo, kjer imamo tudi naš električni gokart. Progo imamo odprto od aprila do oktobra in prirejamo razna tekmovanja, ki niso tako atraktivna kot motokros, ampak so kljub temu zelo zanimiva in obiskana.

Ne samo avtomobili in motokros, že pred leti si začel z delom na KŠTM. Kakšna je tam tvoja vloga?

Na KŠTM delam to, kar najbolj znam, organizacijo. Sem sem prišel hitro po ustanovitvi zavoda in delo mi je pisano na kožo. Sprva se spomnim, da smo imeli veliko dela s statuti, pravilniki ... Srečevali smo se s pozitivnimi odzivi, vendar se nam kljub vsemu nekateri niso želeli pridružiti. Naša naloga je v tem, da povezujemo kulturo, šport, turizem in mladino, kar je včasih težko.

Kaj je zate KŠTM?

Prostor, kjer se najde prav vsak.

Pred nedavnim si postal direktor KŠTM, kakšen je bil občutek, ko si prejel to funkcijo?

Zame je delo na KŠTM postalo že del življenja in ta funkcija je le potrditev mojega dela. Uživam v tem, kar počnem.

Kakšne cilje, želje imaš za ta mandat?

Moj cilj je ta, da bi v KŠTM dobili še kakšnega delavca, ki bi pripomogel k še boljšemu delovanju zavoda. Želim si tudi prevzeti še kakšno novo, dodatno nalogo.

Kako si pri takšnem tempu preurediš urnik, da lahko kvaliteten čas posvetiš tudi družini?

Prej vstajam in kasneje hodim spat. (smeh) Načeloma si sam sestavljam dan in si ga tako uredim, da sem doma z otroci, ko me potrebujejo, ko se lahko z njimi igram in ko jih je treba peljati spat. Žena vedno pravi, da me nikoli ni doma, ampak ona je tega vajena od začetka. (smeh)

Kako uskladiti toliko funkcij in družino?

Kdor ima majhne otroke, naj si čas porazdeli tako, da bo z njimi, ko ga najbolj potrebujejo, saj tako hitro zrastejo ... Uskladite si urnik, da boste intenzivno in kvalitetno preživeli čas z vašo družino.

Kaj lahko pričakujemo s strani KŠTM v letošnjem letu?

Poleg vseh vsakodnevnih nalog imamo trenutno v teku tri projekte: izdaja knjige, projekt pešpoti s sosednjimi občinami in projekt v sodelovanju s kmetijsko šolo. Ko bomo vse to speljali, se bomo pogumno podali v nove projekte. Seveda se je treba najprej postaviti na realna tla; letos smo imeli kar nekaj inšpekcijskih nadzorov, zaradi česar moramo najprej urediti stvari za nazaj in potem polni energije začeti nove projekte. Imamo veliko možnosti, ki jih je treba izkoristiti. Vse vabim tudi na Poletje na placu, otroke pa v počitniško varstvo.

Lara Soban

Sašo Mugerli: "Svet bo boljši ravno za tisto, kar bomo spremenili na sebi."

46-letni Sašo Mugerli je bil v duhovnika posvečen s strani škofa Metoda Piriha na Sveti Gori 29. 6. 1999. Svoj duhovniški poklic je začel najprej kot kaplan 3 leta v Izoli in nato še 2 leti v Ilirski Bistrici. Potem je kar 14 let deloval v Šmarjah na Vipavskem, kjer je pridigal tudi v župnijah Planina in Velike Zablje. Lanskega avgusta pa ga je pot zanesla v Šempeter, kjer se počuti zelo dobro. Poleg duhovniškega poklica je zelo zavzet glasbenik, ko najde čas zase, pa se ukvarja tudi s športom. Zelo rad se zabava na svoj način, kar je, kot pravi sam, povsem normalno, saj so tudi duhovniki le človeška bitja in ne napol svetniki, ki so ves čas zaprti v farovžu.

Kako to, da ste se odločili za poklic duhovnika?

Med poletnimi počitnicami med drugim in tretjim letnikom srednje šole sem šel na mednarodno srečanje v francosko mesto Paray-le-Monial. Tam sem videl, da se da biti veren tudi na drugačen način. Spoznal sem, da se da moliti tudi skozi glasbo in na načine, ki so mladim blizu. Tisto poletje sem začel razmišljati o duhovniškem poklicu, ta želja pa se je proti koncu srednje šole samo še stopnjevala.

Nam lahko razkrijete, kako poteka izobrazba za duhovnika?

Kandidat mora narediti teološko fakulteto. Študij poteka 5 let do diplome, potem pa te čaka še eno leto specializacije. V tistem letu specializacije so predmeti, ki so tipični samo za duhovnike, torej spovedovanje, pridiga in podobno. Prejšnjih 5 let pa se študira splošne predmete, na primer filozofijo, psihologijo, zgodovino verstev in tako naprej. Študij je zelo dober, če želiš širiti svoja obzorja, po svoje pa je tudi težek.

V bogoslovnem semenišču, kjer bivajo tisti, ki se izobražujejo za duhovnika, velja zelo strog red. Kako ste se vi spopadali s tem?

Režim je tak kot drugod po svetu. Načeloma se ne gre domov, razen ob večjih praznikih. Že ob šestih zjutraj

je molitev, potem se gre na faks, zvečer imaš malo časa prosto, potem pa se vrata zaklenejo. Se pa še vedno da dobiti dovoljenje, če želiš iti na kakšen koncert. Jaz sem vsa leta bivanja tam imel probleme z redom, ker mi ni bil pisan na kožo. Jutranje vstajanje mi nikoli ni šlo, pa tudi zvečer bi zelo rad šel kam ven. Vedno sem iskal kakšne alternative za početi kaj drugega.

Duhovniki se morate v življenju marsičemu odreči. Kako ste se v svojih mladih spopadali z odrekanji?

Ker sem bil mlajši, sem v teologijo šel z enim velikim idealizmom in nisem niti razmišljal, čemu vse se

bom odrekel. Kasneje ugotoviš, da ima tudi to odrekanje nek svoj smisel. Po drugi strani pa ne izključujem, da bi bila zadeva lahko sestavljena nekoliko drugače. Če govorimo konkretno o družini, obstajajo plusi, torej lahko si svoboden, si bolj na razpolago ljudem, manj se ukvarjaš s svojimi problemi. Minus pa je to, da ti manjka družinskost, torej da te, ko se odpraviš iz službe, doma nekdo pričaka.

Kako se s tem spopadate danes?

Z leti se človek na to navadi. Poiščeš si prijatelje oziroma nek krog ljudi, kjer se počutiš domače. V takem primeru bi bilo najslabše, da se osamiš. Poznam veliko duhovnikov, ki se osamijo, toda to ni v redu, saj lahko zaiđeš v kakšne skrajnosti, na primer v alkohol in kaj podobnega.

To sicer ne pomeni, da se župniki v življenju ne morete imeti lepo. Kako se vi zabavate?

Veliko poslušam glasbo, igram kitaro, grem na kakšen koncert, družimo, pogovarjamo in šalimo se s prijatelji, zadnje čase sem se zelo navdušil tudi nad jadranjem. Zabavam se na raznorazne načine, je pa prepričanje, da mora biti duhovnik napol svetnik, ki ne sme imeti normalnega življenja, zelo zmotno. Ravno tako je tudi duhovnik človeško bitje, ki rabi družbo in zabavo. Vsakdo dela iz tega probleme, češ, da je videl župnika na prireditvi, kjer je pil pivo, igral kitaro, ali se to sploh spodobi in podobno. Normalno, da se spodobi. Če beremo evangelije, so tudi apostoli hodili po zabavah. Konec koncev, Jezus je svoj prvi čudež, ko je vodo spremenil v vino, naredil na zabavi.

Kako poteka običajen dan duhovnika?

Meni se vsak dan zelo spreminja. Ponedeljek je običajno najbolj pester. Zjutraj vstanem, ura je različna, zmolim, si naredim zajtrk, ob desetih začnem z uradnimi urami in sem v pisarni do dvanajstih. Sprejemam ljudi, urejam raznorazne stvari glede maše, krsta, lahko pa je tudi samo kakšen pogovor. Ob dvanajstih grem na kosilo. Po kosilu imam nekaj časa prosto, kasneje pa imam tri runde verouka za učence v 7. in 8. razredu. Od 16.00 do 17.00 imam spet uradne ure, potem se začnem počasi pripravljati na večerno mašo. Ob ponedeljkih imamo pogosto tudi kakšne sestanke z gospodarskim

svetom ali s katehistinjami, s starši veroučencev. Kakšen drugi dan je spet malo drugače. Moj povsem prost dan je torek. V oznanilih piše, da si torek vzamem zase; ponavadi grem plavat v Žusterno ali na kakšen sprehod.

S čim se še ukvarjate v življenju; poleg duhovniškega poslanstva in vsega tistega, kar ste prej našteali?

Igram v dveh bendih. Z "En Piko" bendom preigravamo bolj akustično verzijo starih rock komadov. V drugem bendu pa ustvarjamo lastno avtorsko skladbo, tako imenovano sodobno krščansko glasbo. V tem bendu sem aktiven že od leta 1998, ko je izšel tudi naš prvi album.

Duhovniki ste zelo pozitivni ljudje, tudi sporočila, ki jih dajete, so pozitivna. Kaj je tisto, kar vas osrečuje?

Pri mojem delu me najbolj osrečuje, ko prenašam neko sporočilo ali če komu skušam pomagati in pri tem vidim rezultate. Torej da ljudje na sebi nekaj spremenijo na boljše. Osrečuje me tudi, ko mi ljudje rečejo, da sem nekaj dobro povedal in jim je dalo misliti.

Vsakodnevno se srečujete z ljudmi, ki v vas vidijo velikega zaupnika. Vas ljudje velikokrat vprašajo za kakšen nasvet?

V Šempetru sem šele od lanskega avgusta, tako da se ljudje morajo name še navaditi, ampak nekateri že prihajajo na pogovore. V prejšnji župniji, kjer sem bil kar 14 let, so ljudje velikokrat prišli tudi izključno na pogovor in ne samo k spovedi.

Morate biti pazljivi pri podajanju odgovorov?

Ja, saj te tisti, ki pride vprašat za nasvet, sigurno ceni in ti moraš to vzeti zelo resno. Ne samo poklicno, tudi na splošno menim, da moraš biti z nasveti skop. Dati moraš nasvet samo takrat, ko te nekdo res prosi zanj. Ni kar tako dajati nasvete, saj človeka na ta način spraviš v podrejeni položaj. Jaz pri pogovorih veliko sprašujem, kako so ljudje prišli do tega, zakaj mislijo, da je to bodisi narobe bodisi prav. Želim, da ljudje veliko govorijo, saj je samo takrat pogovor lahko uspešen.

Kaj bi svetovali občanom v primeru, da bi vas vprašali, kaj naj storijo, da bo njihov svet lepši?

Sposodil si bom pesem Michaela Jacksona, ki nosi naslov Man in the Mirror (Človek v ogledalu). Vsi bi spreminjali svet tako, da bi spreminjali stvari pri sosedu in prijatelju. Svet bo boljši ravno za tisto, kar bomo spremenili na sebi. In nič več.

Omenili ste, da veliko delate z mladimi. Kako vam je všeč delo z otroci in mladostniki?

Mlajše sem vedno prepuščal katehistinjam, saj mislim, da je otrokom pri verouku bližje ženski lik. Jaz sem vedno prevzemal birmance in na to populacijo sem se zelo navadil. Nekako se mi zdi, da mi je z njimi najboljše delati, čeprav so ta leta najbolj težavna.

Kako se vam zdi današnji svet mladostnikov?

Pri sodobni mladini me skrbita dve stvari. Prva, ki je meni zelo tuja, je drugačen način spoštovanja. Pri njih izginjajo osnovne stvari, ki veljajo za kulturne, da pozdravijo, rečejo hvala, prosim in podobno. Druga stvar je nova vrsta zasvojenosti – aplikacije, igrice in telefoni. Opažam, da to dela zelo veliko škodo pri medosebnih odnosih. 10 let nazaj si nisem mislil, da bodo imeli telefoni tak vpliv na mlade. V začetku smo se še smejali, ko smo videli slike iz Amerike, ko trije ljudje sedijo za mizo in vsak bulji v svoj telefon, toda kaj kmalu je to postala navada tudi pri nas.

Cerkev je polna nekih afer, prevar, posilstev in še bi lahko naštevali. Kakšno je vaše mnenje o sodobni cerkvi kot instituciji?

To v bistvu niti ni pojav sodobne cerkve. To so afere, stare 50 let in še več, ki se razkrivajo. Trenutno se nahajamo v neki fazi razčiščevanja raznoraznih škandalov. Če imaš neko rano, jo je treba najprej zarezati, da steče gnoj ven, šele nato poviti. Cerkev je na svoje rane samo stavila povoje in na ta način pometala pod preprogo. Druga skrajnost pa je odnos medijev in javnega mnenja do cerkve. Cerkev so naenkrat začeli obravnavati kot grešnega kozla, kar spet ni vredno. Najbolj enostavno je vse grehe družbe spraviti na cerkev, je pa tudi zelo katastrofalno, predvsem pa ni pošteno.

Papež Frančišek se zelo bori, da bi se te "pomanjkljivosti" odpravile. Ga morda tudi vi zato bolj cenite?

Ta njegova vloga in osebnost, ko stoji s hrbtenico znotraj Vatikana, sta mi zelo všeč, obstajajo pa seveda tudi taki, ki so zelo proti njemu.

Kaj vam je v Šempetru najbolj všeč?

Šempeter je lušno mesto z zelo prijaznimi in spoštljivimi ljudmi. Zelo mi je všeč klima, ker je kot ena mala Kalifornija v primerjavi z Vipavo, kjer je vedno pihalo. Lepo je tudi, ker je vse pri roki. Peš lahko opravi več opravkov, saj je vse zelo blizu.

Za konec, kakšne načrte imate v naši župniji?

Pri maši vidim več generacij ljudi. So otroci, njihovi starši in starejši ljudje od 50 let naprej. Ljudi moje generacije, med 30. in 50. letom, pa vidim zelo malo. Zdi se, kot da te generacije v Šempetru ni. Rad bi organiziral razne prireditve, lahko tudi glasbene dogodke, s katerimi bi to generacijo privabil v Šempeter, s tem pa dokazal, da zna biti cerkev tudi moderna. Cerkev mora vedno znova iskati načine, kako nagovoriti ljudi in se jim približati.

Kenny Jan

Jadranje – odkrivanje bisеров Jadrana in še veliko več

Ob misli na jadranje se mi vsakokrat pred očmi naslikajo lesketajoče se morje, čudoviti jadranski otoki ter zalivi. Občutim veter v laseh in sonce na obrazu, slišim glas galebov, smeh prijateljev in vedno znova se pojavi želja po novi dogodivščini. Jadranje je vse to in še veliko več.

Jadranje je čudovit šport, je sproščanje, uživanje, druženje, je način odkrivanja kotičkov, ki so s kopnega težko dostopni, je romantičen sončni zahod kot iz filma. Je prepuščanje razmeram, na katere nimaš vedno vpliva. V trenutku, ko stopiš na jadrnico, na kopnem pustiš vse skrbi in se za nekaj dni enostavno odklopiš in dovoliš, da te morje in veter poneseta.

Seveda pa je jadranje tudi svojevrsten izziv, ki morda ni za vsakogar. Jadrnica, četudi velika, predstavlja omejen prostor, ki ga deliš z drugimi ljudmi bolj ali manj cel dan. Glede tega dejstva se moj prvi nasvet glasi: dobra družba, skupni interesi in potrpežljivost so pogoji za prijetno jadranje!

Jadrnice, ki so na voljo za najem v večini večjih marin vzdolž Jadrana, so opremljene z vso potrebno opremo in dejansko ni stvari, ki bi jo pogrešali. V kuhinji so en ali več hladilnikov, štedilnik, pečica, mikrovalovka. Salon je opremljen s sedežno garnituro in z mizo (po potrebi se spremeni v dodatno ležišče) ter s TV-jem. Jadrnica dolžine približno šestnajst metrov ima

tako poleg kuhinje in salona še pet kabin ter štiri WC-je s tušem in lahko sprejme družino od osem do deset ljudi.

Torej – izbrali smo družbo, najeli jadrnico in kaj sedaj? Potrebujemo še skiperja. V kolikor je skiper kdo iz naše družine, je stvar rešena. V nasprotnem primeru ga lahko najamemo skupaj z jadrnico. Moj drugi jadralski nasvet je: skiper naj bo izkušen!

Izkušen skiper postavi pravila, ki so na jadrnici še kako potrebna, saj je varnost na prvem mestu. Vnaprej predvidi morebitne zaplete, obvlada različne situacije in se preudarno odloča ne glede na okoliščine. Skiper posadki poda osnovno teoretično znanje, ki ga lahko tekom plovbe še nadgradite. Poskrbi za ogled najlepših zalivov in za privez v varnih lukah. Dobrega skiperja nič ne preseneti.

Tretji nasvet, predvsem za prvo izkušnjo jadranja, se glasi: začnite s krajšo plovbo, podaljšan konec tedna, največ od tri do štiri dni. Tako boste ocenili in ugotovili, ali vam je ta način dopustovanja všeč. Seštelili boste pluse in minuse (predvsem potencialna morska bolezen) in se v jadranje zaljubili ali ga enostavno prepustili tistim, ki v njem uživajo.

Poletni meseci so idealni za družinsko jadranje predvsem zaradi kopanja v toplem morju in predajanja vročim sončnim žarkom. Je pa potrebno računati na gnečo, ki se ji žal ni mogoče izogniti. Večina zalivov in marin je v sezoni polna, torej je potrebno poiskati prostor za nočitev in vezanje oziroma sidranje jadrnice že zgodaj popoldan. Za športne in bolj navdušene jadrалce pa so idealni termini spomladi in jeseni. Takrat na morju ni gneče in so razmere za jadranje optimalne, saj vetra ne

manjka. Lahko se ustavite in vežete oziroma sidrate jadrnico v vsakem zalivu in zalivčku, prostora v marinah je vedno dovolj ne glede na uro prihoda. V predsezoni in posezoni je povpraševanja po jadrnicah manj, kar pomeni, da so tudi cene najema nižje.

Kaj vzeti s sabo na jadranje? Četrty nasvet: manj je več!

Pri pakiranju kovčka upoštevajte dejstvo, da so sonce, veter in sol naši spremljevalci in tudi dež nas ne sme presenetiti. Športna udobna oblačila, vetrovka, pelerina, kopalke, obutev, ki ne drsi, japonke za pod tuš, očala in kapa za sonce. Večina čarterjev poskrbi, da so brisače in posteljnina že na jadrnici, je pa potrebno to za vsak slučaj preveriti. Poleg zdravil, ki jih koristite, je pametno vzeti s sabo tudi zdravila proti slabosti; ingver kot naravno zdravilo pri tem zelo pomaga, na razpolago je tudi v obliki bonbonov. Kar se tiče polnjena mobiltelefonov in drugih naprav, je potrebno vedeti, da imajo jadrnice med plovbo 12 V napajanje in je potreben inverter, v marinah pa se jadrnice priklopijo na napetost 220 V. Sladka voda je na jadrnici omejena in jo je potrebno smotno uporabljati, saj je polnjenje rezervoarja možno le v marinah. V marinah imate na razpolago WC-je ter tuše z vedno toplo vodo.

Na plovilu lahko kuhate sami, kuhinja je namreč opremljena z vsem potrebnim. Treba pa je vedeti, da je prostor za shranjevanje hrane in pijače omejen, predvsem hladilnik, ki

pa je v poletnih mesecih nepogrešljiv. Peti nasvet: skrbno načrtujte jedilnik. Tako se boste izognili nepotrebnim zalogam, ki pa so nujne, saj trgovina ni vedno in povsod dostopna. Ne pozabite tudi na lokalne ribiče, ki vam bodo z veseljem prodali dnevni ulov.

Za družinska jadranja in tudi za tiste, ki jim kopanje in uživanje v lepih zalivih ter opazovanje popolnih sončnih zahodov v dobri družbi pomeni več kot samo jadranje, je čisto dovolj, če si dnevno zadajo prevoziti ali prejadрати od dvajset do največ trideset navtičnih milj (1 navtična milja meri 1852 m). Tisti bolj strastni jadranci, ki bi radi okusili tudi nočno jadranje, pa si lahko za cilj zadajo od trideset do petdeset navtičnih milj na dan. Jadransko morje na območju Srednje Dalmacije velja za varno ter predvidljivo in je torej odlično izhodišče predvsem za prvo izkušnjo jadranja.

Štiridnevno jadranje bi torej lahko preživeli na primer takole: jutranje izplutje iz marine v Sukošanu (blizu Zadra), jadranje s postanki v smeri proti severu ob Ugljanu, Rivanju, Sestrinju do otoka Molat, kjer prenočite v varni, zavetni luci v zalivu Lučina na južnem delu otoka. Naslednji dan plovbo nadaljujete v smeri proti jugu do čudovite, sanjske plaže na Dugem otoku – Sakarun. Tu se boste kopanju res težko odrekli, saj vas bo kristalno čisto morje s peščeno podlago pritegnilo kot magnet. Ob zunanji strani Dugega otoka jadranje nadaljujete do Nacionalnega parka Telaščica, mimo mogočnih klifov

(pogled z morja je res neprecenljiv) v notranjost zaliva, ki je v Dugi otok vrezan v dolžini 8 km. Ogledate si lahko tudi znano slano jezero Mir, ki se s številnimi podzemnimi rovi polni iz morja. Drugo noč zavetje najdete na Kornatih na otoku Katina. Tretji dan sledi uživanje v lepotah Kornatov, ki so eden najlepših delov Jadranskega morja in ga lahko v celoti objadrate. Plovbo nadaljujete proti severu do otoka Iž, kjer še zadnjo noč prenočite pred vrnitvijo v marino v Sukošan. Če vas je ta destinacija vsaj malo zamikala, kako bi vas šele jadranje po Južnem Jadranu s Paklenimi otoki, z Modro špiljo (modra jama) na otoku Biševo... no, to je že druga zgodba in nova jadralska dogodivščina.

Najlepše pri jadranju je, da se lahko ustavite v vsakem zalivu, ki vas pritegne, vržete sidro, se okopate ali pa enostavno uživate v pogledu na vso to lepoto. Brez hrupa motorja, brez hitenja, brez ure in urnika. Nemalokrat se vam na tej avanturi pridružijo tudi delfini in to srečanje je res nekaj posebnega.

Želim vam mirno morje in ugoden veter!

Nataša Brisko

V Vrtojbi svetovna elita gorskega kolesarstva

veliko zaslug, ker nam pomagata z idejami na progi, reklamami in video posnetki. Luca je na Gričih zasedel drugo mesto, je trenutni evropski podprvak in sedmi na zadnjih olimpijskih igrah v Rio. Vsako leto nas obišče tudi italijanski prvak in svetovni podprvak Gerhard Kerschbaumer (Torpado Ursus), ki je v Vrtojbi zasedel 4. mesto. Naša najboljša tekmovalka Tanja Žakelj (Unior Devinci Factory Team) je v močni konkurenci žensk zasedla odlično 4. mesto. Najboljši Slovenec Rok Naglič (Calcit Bike Team) je bil v zelo močni konkurenci članov na 18. mestu.

Člani društva Deš fleš se bodo še naprej trudili, da bo dirka za Občino Šempeter-Vrtojba eden večjih dogodkov v našem kraju. Ob tem bi se radi zahvalili vsem, ki nas podpirate, da lahko speljemo tako velik dogodek, predvsem pa domačinom, lastnikom zemljišč ter sponzorjem.

*Mitja Černe,
vodja prireditve Griči XCO Vrtojba*

Konec marca je bila v Vrtojbi že 23. dirka za gorske kolesarje, ravno tako tudi začetek sezone Mednarodnega olimpijskega kroša Sloxcup. Domači organizator Deš fleš ima v Sloveniji zelo dobre izkušnje z organizacijo, letos jim je uspelo privabiti preko 600 kolesarjev in kolesark iz 18 držav, od tega kar 350 otrok od petega leta naprej. Pri sami organizaciji sodeluje približno 60 ljudi, od tega so za redarska mesta po Vrtojbi zadolženi člani ŠD Mark, veliko je tudi prostovoljcev in prijateljev.

Vsako leto je na Gričih konkurenca močnejša, največ zaslug pa imajo prav člani društva, ki se zelo trudijo z organizacijo, s progo, z gostinsko

ponudbo, z nočitvami ... Letos bi za dirko v Vrtojbi lahko rekli "začetek svetovnega pokala", saj je tudi predolimpijsko leto, kjer si tekmovalci in tekmovalke nabirajo UCI točke in s tem pridobivajo boljše pozicije na svetovnih dirkah, zato je bila udeležba še močnejša.

Pri članih je že tretje leto zapored zmagal Italijan Nadir Colledani (Team Bianchi Countervail), pri članicah pa Ukrajinka Yana Belomoina (CST Sandd MTB Racing Team), bivša zmagovalka svetovnega pokala. Med najbolj znanimi imeni sta naša prijatelja dvojčka Luca in Daniele Braidot (CS Carabinieri) iz bližnje Moše (Italija); prav onadva imata

Kako bom preverjal svoj napredek?

Napredek lahko preverjamo subjektivno oz. objektivno. Objektivne rezultate merimo z različnimi testi, kot so na primer tehtanje, merjenje maščobe s kaliperom, merjenje gibljivosti oz. kotov v sklepih, časovna merjenja, štetje opravljenih ponovitev, fotografiranje prej-potem in podobno. Če jih opravimo na enak način, v enakem zaporedju, v časovno enakem okviru, so lahko dokaj točni in med seboj primerljivi. Drugače je

lahko med njimi veliko odstopanje in medsebojna primerjava ni realna. Če za primer vzamemo jutranje in večerno tehtanje, ugotovimo, da je razlika v rezultatih velika, saj čez dan zaužijemo veliko hrane in vode, kar se seveda na tehnični tudi pozna; podobno velja pri merjenju kotov v sklepu z ali brez ogrevalnih vaj itd.

Subjektivna so naša občutja, ko se opazujemo v ogledalu ali ko

opazujemo telesno počutje na splošno. Subjektivna so seveda tudi mnenja drugih. Vsekakor je dobro, da se opazujemo in poskušamo spremljati svoj napredek, pa čeprav je to včasih težko. Samoopazovanje je čustveno obarvano, saj smo lahko preveč ali premalo kritični do sebe. Besede ter opazke drugih pa lahko temeljijo na realni pohvali ali pa nevoščljivosti.

Kako se odločimo, kateri test izbrati? Izberemo ga glede na naš cilj – hujšanje (tehtanje in merjenje maščobe), moč (ponovitve), odpravi bolečino (izvajanje določenih gibov, pri katerih se pojavlja bolečina, in meritev kota sklepov) itd. Priporočljivo je, da si izberemo tako objektivne kot subjektivne teste. Najbolje je, da si jih izberemo pred začetkom in si zapišemo frekventnost izvajanja testov, za referenčno bazo naredimo prve meritve ali fotografije ali posnamemo izvajanje testa, zato da bomo naslednjič znali ponoviti test na enak način.

Po določenem obdobju si naredimo točkovno lestvico; dobimo jo lahko na spletu in rezultate ocenimo. Rezultati so odraz našega dela, truda in odrekovanja, grda resnica pa je tudi ta, da so lahko včasih reprezentacija neresnosti in napačnega dela. Če se slabi rezultati vrstijo večkrat zapored, pomeni, da delamo nekaj narobe, zato se ponovno poglobimo v naš plan oziroma prosimo za pomoč strokovnjaka in ga skupaj popravimo.

Hiša rekreacije

Bala Vrtejb 2019

Še eno leto je naokrog in tudi letos najavljamo težko pričakovano Balo Vrtejb, ki se bo v sklopu Boreljade odvijala predvidoma 21. septembra. Letos bo še dodatno popestrjena s tekmo mladih upov gornje in dolnje Vrtojb, saj bodo prav oni čez čas glavni akterji "tavelike" tekme. Vse informacije o tekmi in dogajanju pred tekmo so na voljo na naši Facebook strani Bala Vrtejb. Vljudno vabljeni v čimvečjem številu, da podprete igralce obeh ekip.

Gregor Černe

Roza dirka v kartingu za leto 2019

Strokovni svet Društva GAS Vrtejba bo razpisal Roza dirko za dekleta. Dirka bo potekala predvidoma 21. septembra na poligonu Društva GAS Vrtejba, in sicer po nogometni tekmi Bala Vrtejbe. Pogoji za nastop na dirki so, da ima voznica dopolnjenih 18 let in da ima vsaj enega spremljevalca. Voznice, ki želijo sodelovati na Roza dirki, bodo morale poslati organizatorju prijavnico najmanj 14 dni pred datumom dirke. Za prijave, prejete po predpisanem roku, si organizator pridržuje pravico za zavrnitev.

Vse voznice, ki bi se želele udeležiti dirke, opozarjamo, da bo število mest omejeno, zato naj sledijo spletni strani organizatorja.

Društvo GAS Vrtejba

Mesečne posvetovalnice za krepitev zdravja do vseh prebivalcev lokalnih skupnosti

Zdravstveni dom Nova Gorica stavi na preventivo

Z letom 2019 pričanja Zdravstveni dom Nova Gorica izvajati dodatne preventivne aktivnosti patronažne službe v vseh šestih občinah, kjer deluje Zdravstveni dom Nova Gorica, z namenom vključevanja ranljivih oseb v preventivne programe, zmanjševanja neenakosti v zdravju ter nadgradnje preventivnega dela v patronažnem varstvu. Patronažno varstvo je posebna oblika zdravstvenega varstva, ki opravlja aktivno zdravstveno in socialno varovanje posameznika, družine in skupnosti, izvaja pa se lahko na pacientovem domu, v zdravstvenem domu, v lokalni skupnosti in na terenu.

S ciljem doseganja boljšega zdravja in zmanjševanja neenakosti v zdravju na področju goriške regije sta Zdravstveni dom Nova Gorica in Mestna občina Nova Gorica uspešno izpeljala prijavo na razpis Ministrstva za zdravje in tako dobila priložnost za izvedbo projekta "Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih", s katerim želita v vsaki lokalni skupnosti prepoznati in vključiti ranljive osebe in s tem vsem omogočiti možnosti za boljše zdravje in počutje.

Dodatne preventivne aktivnosti patronažne službe, ki so predvidene v sklopu omenjenega projekta, vključujejo mesečno izvajanje posvetovalnic za krepitev zdravja v lokalni skupnosti, ki bodo izvajane s strani diplomiranih medicinskih sester ob vnaprej določenih terminih in lokacijah po vseh šestih občinah območja delovanja ZD Nova Gorica.

V okviru posvetovalnic bodo občani s strani patronažnih medicinskih sester lahko prejeli individualna svetovanja glede ravnanja ob pojavu bolezni v družini in nege bolnika na domu, pomoč pri urejanju raznih oblik pomoči na domu, svetovanja glede uporabe zdravil in medicinsko tehničnih pripomočkov, pomoč pri izbiri osebnega zdravnika, pediatra, ginekologa, zobozdravnika, pomoč pri ureditvi obveznega zdravstvenega zavarovanja, predstavitev in usmeritev v delavnice v Centrih za krepitev zdravja, izmero krvnega pritiska in krvnega sladkorja.

O urniku obiskov v določenem lokalnem okolju bodo lokalni prebivalci še pravočasno obveščeni s predhodno objavo na oglasni deski, spletnih straneh občine, v občinskem glasilu itd.

Patronaža Šempeter

Posvetovalnice za krepitev zdravja v lokalni skupnosti Šempeter-Vrtojba

Presejanje za raka debelega črevesa in danke vsako leto zmanjšuje smrti v Sloveniji zaradi tega raka!

Naš cilj je, da čim več ljudi spozna prednosti in dobrobiti zgodnjega odkrivanja raka debelega črevesa in danke, kar omogoča prav presejalni program, ki že 10 let zelo uspešno deluje tudi v Sloveniji.

Mednarodni mesec boja proti raku debelega črevesa in danke, ki ga vsako leto obeležujemo v marcu, izpostavlja pomen preprečevanja in zgodnjega odkrivanja te bolezni. Vsako leto v Sloveniji za rakom na debelem črevesu in danki zbolijo okoli 1.400 prebivalcev Slovenije, več kot 700 jih umre, čeprav gre za eno izmed redkih rakavih bolezni, ki jo je mogoče preprečiti s presejanjem in zgodnjim odkrivanjem. V desetih letih delovanja Programa Svit, ki ga upravlja Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ), je bilo odkritih prek 2.800 rakov, ko se znaki bolezni še niso pojavili in je zdravljenje bolj učinkovito. Kljub temu, da se rak debelega črevesa in danke razvija počasi (od osem do deset let), še vedno večino bolnikov odkrijejo v napredovalih stadijih. Prav zato je letošnje geslo meseca marca Mojih 10 najboljših sekund, ki simbolizira čas, potreben za to, da vzamemo vzorec

blata in ga pošljemo v referenčni center, v Sloveniji je to Program Svit. Neznatnih deset sekund, ki v življenju ne pomenijo nič, a lahko prav to življenje rešijo.

V letu 2018 je bilo v Program Svit povabljenih 309.000 prebivalcev, ki jim je Program Svit namenjen. Odzivnost vabljenih je bila v letu 2018 najvišja doslej in je znašala 64,6 %. S tem se približujemo dolgoročnemu cilju, ki je 70 % odzivnost v Program Svit. V vseh zdravstvenih regijah je bila odzivnost nad 61 % – najvišja odzivnost je bila v regijah Nova Gorica in Kranj, najnižja pa v regiji Koper.

Čas je, da spregovorimo tudi o nekem drugem raku prebavil, to pa je **rak trebušne slinavke** in ga končno **postavimo na zemljevid** skupaj z ostalimi raki. **In kako bo z rakom trebušne slinavke, glede na to, da imamo v Sloveniji okrog 400 novih primerov na letni ravni, od tega jih 380 umre?** Zato moramo poskrbeti, da bodo ljudje zanj vedeli, se ga zavedali in upajmo potem tudi ob težavah prej prihajali k zdravniku in ga prej odkrivali.

Zakaj je to tako pomembno? Ko je rak trebušne slinavke odkrit, sledi zdravljenje. Žal, samo 20 % vseh diagnosticiranih bolnikov je primernih za kirurški poseg, kajti to je možno edino, če je bolezen odkrita v stadijih 1 in 2, ko je bolezen omejena. Po tem sledita tudi ustrezna kemoterapija in obsevanje. Omenjeni odstotek je odločno premalo; želja je, da bi bili vsi novoodkriti primerni dovolj zgodaj odkriti in še vedno primerni za tovrstno zdravljenje. In prav tukaj imajo glavno vlogo lahko zgodnji simptomi, ki jih je nujno prepoznati že na primarnem zdravstvenem nivoju.

Marko Vudrag

Vabljeni na mesečne posvetovalnice patronažnih medicinskih sester ZD Nova Gorica v vašem lokalnem okolju!

Te bodo za vas izvajale:

- individualna svetovanja glede ravnanja ob pojavu bolezni v družini in nege bolnika na domu;
- pomoč pri urejanju raznih oblik pomoči na domu, svetovanje glede uporabe zdravil in medicinsko-tehničnih pripomočkov;
- pomoč pri izbiri osebnega zdravnika, pediatra, ginekologa, zobozdravnika;
- pomoč pri ureditvi obveznega zdravstvenega zavarovanja;
- predstavitev in usmeritev ljudi v delavnice v Centru za krepitev zdravja;
- izvedba meritev krvnega sladkorja, krvnega pritiska in krajših predavanj ter delavnic, v sodelovanju z izvajalci Centra za krepitev zdravja in različnimi društvi.

Vsak torek v mesecu, od 10.00 do 11.00, v prostorih patronažne službe zdravstvene postaje Šempeter.

Vabljeni v čim večjem številu!

Ferjančič Irena, Bavcon Tanja in Zorn Vlasta
vaše patronažne medicinske sestre

Profil zdravja v Občini Šempeter-Vrtojba – kazalniki zdravja

Projekt Zdravje v občini, ki ga izvajajo na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje, predstavlja vir informacij o ključnih kazalnikih zdravja tudi v Občini Šempeter-Vrtojba. V Sloveniji štejemo 212 med seboj zelo raznolikih občin, ki so prav vse zajete s projektom, tako da so zajeti tudi vsi prebivalci Slovenije – več kot 2 milijona.

Za vsako občino so oblikovane tematske karte s prikazi kazalnikov, kratka publikacija ter tabela s podatki, tudi z možnostjo primerjav z upravnimi enotami in s statističnimi regijami (izdelki so dostopni preko spletne aplikacije na naslovu obcine.nijz.si).

Namen projekta je, da izdelki Zdravje v občini postanejo orodje za vse deležnike in poklicane, ki se ukvarjajo s promocijo, z varovanjem in s krepitvijo zdravja v lokalnem okolju, tam, kjer ljudje živijo in delajo. Pravzaprav je Profil zdravja v občini del oz. pričetek velikega projekta prenove delovanja sistema primarnega zdravstvenega varstva v lokalni skupnosti, za katerega sta odgovorna župan in "njegov" občinski svet, ima pa namen čim širše informiranosti vseh v smeri skupnostnega pristopa in integrirane preventive.

Za kaj gre?

Posamični dokumenti – Profili zdravja v občinah so oblikovani kot tematske karte s prikazi kazalnikov zdravja. Vsebujejo kratek tekst ter tabelo s podatki, seveda za vsako občino, upravne enote in statistične regije posebej. Kazalniki zdravja so pravzaprav nabor 5 tematskih sklopov podatkov:

- Prebivalci in skupnost: v sklopu se prikazuje demografske in razvojne kazalnike občine (npr. stopnja razvitosti občine, staranje, stopnja delovne aktivnosti ...).
- Dejavniki tveganja za zdravje: v sklopu se prikazuje dejavnike, ki vplivajo na zdravje (npr. kajenje, visoko tvegano opijanje, prekomerna prehranjenost otrok ...).
- Preventiva: v sklopu se prikazuje kazalnike aktivnosti usmerjenih v ohranjanje zdravja in preprečevanje bolezni (npr. odzivnost državljanov v preventivnih in presejalnih programih, mikrobiološka kakovost vode ...).
- Zdravstveno stanje: v sklopu se prikazuje podatke, ki govorijo o oceni zdravja in prisotnosti določenih bolezni (bolniška odsotnost, prejemniki zdravil

proti povišanem krvnem tlaku, možganska kap, pomoč na domu ...).

- Umrljivost: v sklopu se prikazuje umrljivost prebivalstva zaradi različnih vzrokov (npr. splošna, zaradi bolezni srca in ožilja, zaradi raka ...).

Na podlagi vseh podatkov, ki so bili dostopni, lahko za zdaj ugotavljamo, da Občina Šempeter-Vrtojba po vseh blaginjskih kazalnikih, kazalnikih zdravja, obolevnosti in umrljivosti ljudstva sodi v prvo/zgornjo četrtno med slovenskimi občinami. Ugotovimo tudi, da je obrazec zdravja, obolevnosti in umrljivosti v Občini Šempeter-Vrtojba takšen, kot je značilen za razviti svet. Populacija se stara, več je kroničnih bolezni, nekatere oblike raka so višje, kvaliteta življenja je višja ...

Ob branju dokumenta Zdravje v občini je treba vedeti, da popolnega recepta za pripravo nabora kazalnikov ni ter da ima vsak izbor svoje prednosti in omejitve – od razpoložljivosti virov do metodoloških pristopov. Zato so se avtorji odločili, da enostavno preštejejo statistične značilnosti in jih prikažejo z rdečimi in zelenimi trikotniki na grafu kazalnikov. Žal pa je v majhnih občinah veliko neznačilnih kazalnikov zaradi same velikosti populacije ali pa redkosti pojava. V vsakem primeru se moramo izogniti površnemu razvrščanju občin samo na podlagi teh profilov. Glavni namen je tukaj prikazati kazalnike področij, ki bi lahko v lokalni skupnosti z določenimi ukrepi prispevali za njihovo spremembo na boljše. Od tod je Profil zdravja v občini podstat – orodje za uspešno sodelovanje ter koordiniranje pri skupnostnem pristopu in integrirani preventivi, zlasti za preprečevanje in obvladovanje kroničnih bolezni. Lahko bo v pomoč pri umeščanju preventive in promocije zdravja v že obstoječe strokovne in javne programe, sploh pa je ta projekt pomemben za sodelovanje in motiviranje občine za vzpostavitev pogojev za kakovostno zdravje in življenje, tudi za starejše ter za osebe s posebnimi potrebami (npr. projekt Aktivno in zdravo staranje, dolgotrajna oskrba ...).

Pridr. prof. dr. Marko Vudrag, dr. med., predsednik Društva ko-RAK.si

Življenje je polno vzponov in padcev. K sreči lahko nadzor prevzamemo že s samim vdihom vonjav. Te lahko uživljajo, sproščajo, nam pomagajo zaspati, nas prebudijo, izboljšajo našo koncentracijo.

Vonjave vplivajo na nas veliko bolj, kot se tega zavedamo. Nekateri vonji v nas sprožijo občutek udobja in sprostitve, drugi nas motivirajo in nam dajejo energijo.

Aromaterapija je nežna, a učinkovita metoda za spodbujanje uma, duha in telesa z uporabo eteričnih olj iz aromatičnih rastlin. S to metodo torej lahko vplivamo na naša čustva in razpoloženje, vendar je za uspešno aromaterapijo potrebnega nekaj znanja.

Eterična olja so esenca rastlin, iz katerih jih pridobivamo, zato jih imenujemo tudi esence ali esencialna olja. Kemijsko povedano so zmesi hlapljivih biološko aktivnih kemijskih spojin. Pridobivamo jih iz zelišč, cvetov, dreves, grmičkov, poganjkov in začimb. Zbirajo se v žlezah ali mešičkih v vlaknih rastlin. Tako jih najdemo v cvetovih, plodovih, listih, jagodah, smoli, storžih, koreninah in koreninah. Iz ene rastline lahko pridobivamo eterična olja iz različnih delov, tako dobimo eterična olja, ki imajo tudi povsem različne lastnosti. Za rastlino so izjemnega pomena, saj odganjajo škodljivce, obenem pa privabljajo opraševalce. Ja, obenem pa še lepo dišijo!

Mešanice eteričnih olj lahko delujejo precej učinkoviteje kot posamezna eterična olja. Pomembno je seveda, da so mešanice premišljeno pripravljene – narejene torej iz sinergističnih eteričnih olj, ki eno drugemu okrepijo koristne lastnosti.

Pri AromaStick smo izkoristili to moč vonjav za izboljšanje razpoloženja in pozitiven učinek na počutje in razvili ekološke inhalatorje, ki jih je popolnoma enostavno uporabljati

– samo zavrtimo, postavimo pod nosnico, drugo nosnico zapremo in globoko vdihnemo. Nato ponovimo z drugo nosnico – in to je vse!

Vonjave tako učinkovito delujejo zaradi direktne povezave med olfaktornim sistemom (sistemom za vonjanje) in možgani, bolj natančno limbičnim sistemom, ki nadzira hormone, možgane in čustva – in njihovo delovanje je izjemno hitro.

Vsak vdih koncentrirane vonjave iz inhalatorja pride neposredno v predel, s katerim vonjamo. Ta metoda je 3-krat bolj učinkovita od vonjanja eteričnih olj, sproščenih v prostor, obenem pa prepreči, da se na vonj "navadimo", zaradi česar je vsaka uporaba AromaSticka toliko bolj učinkovita.

Pri aromaterapiji je zelo pomembno, da so sestavine čiste in ekološke – da imajo torej olja ekološki certifikat in da ne vsebujejo nobenih nosilnih olj, umetnih dišav ali konzervansov.

Parametri za ugotavljanje učinkovitosti mešanic eteričnih olj so različni, na primer višina krvnega tlaka, hitrost srčnega utripa, raven

kortizola, raven kisika v krvi in markerji kognitivnih funkcij itd.

Olja poprove mete, rožmarina in cimeta skorje so znana po pozitivnem vplivu na kognitivne funkcije (govor, učenje, mišljenje, orientacija, razumevanje).

Kombinacija evkaliptusovega olja in mentola ima že dolgo tradicijo uporabe za pomoč pri vzdrževanju čistih in osveženih dihalnih poti. Odlična je za uporabo v hladnem vremenu ali pa za osvežitev vaših čutov s sunkom svežega zraka.

Proti stresu se lahko borimo z eteričnimi olji, kot so cedra, sivka in pomaranča. Pomaranča in sivka pomagata preganjati tudi slabo voljo, pri tem pa jim pomaga še eterično olje muškatne kadulje!

Kadar čutite, da ste umsko izčrpani, si lahko pomagata z eteričnimi olji, kot so na primer evkaliptus, rožmarin, bor in poprova meta. Ker lahko izboljšajo tudi nivo koncentracije, so ta olja primerna tudi za osvežitev zraka v sobi, kjer se učite, v pisarni ali v avtomobilu.

Obstaja kar nekaj znanstvenih raziskav, ki kažejo pozitivne učinke eteričnih olj. Dokazano lahko znižajo krvni pritisk, hitrost bitja srca in zmanjšajo občutek tesnobe. Na dopust torej vzemimo kakšen AromaStick in preženimo slabe misli in nemir – odpočijmo si!

Maruša Krevs

Praznovanje dneva žena ima v Šempetru zelo dolgo tradicijo, ki smo ga v Društvu upokojencev letos obeležili nekoliko drugače.

Program se je odvijal v prijetnem okolju Coroninijevega dvorca. Polna dvorana je bila dokaz, da je ta praznik še kako pomemben.

Po končanem programu smo vsem ženam poklonili rdeč nagelj in prisotne povabili na druženje ob odličnih slaščicah, ki so jih pripravile naše članice.

Za uspešno, več kot 50-letno delovanje Društva upokojencev Šempeter, je zaslužnih veliko posameznikov. Včasih se požrtvovalnost in delavnost članov jemlje kot nekaj samo po sebi umevnega, kar pa prav gotovo ni. Tega se v društvu dobro zavedamo, zato smo se odločili izraziti našo globoko hvaležnost tistim, ki so s svojim delom v preteklih letih pripomogli k temu, da je danes Društvo upokojencev tako uspešno, kot je. S posebno zahvalo smo počastili tri izmed mnogih zaslužnih članov:

- Jožka Martelanca, dolgoletnega uspešnega predsednika in pomembnega zapisovalca življenja v Šempetru,
- Marto Černigoj, dolgoletno prizadevno tajnico našega društva in
- Marijo Šuligoj, še danes zelo aktivno članico, odlično pričevalko in zapisovalko življenja in običajev na Goriškem.

DU Šempeter

Mesec marec je čas, ko se člani Društva upokojencev Vrtojba zberemo na letnem zboru članov. Tako je bilo tudi letos. Predsednik se je z besedo sprehodil med dogodki, ki smo jih v društvu organizirali ali bili na njih prisotni. Z zadovoljstvom smo potegnili črto pod lanskim letom in z zanosom potrdili plan za tekoče leto.

Posebne pozornosti je bil deležen gost Zlatko Martin Marušič, predsednik PZDU, ki je k nam prišel s posebnim namenom. Bivšemu predsedniku Društva upokojencev Vrtojba Igorju Vuku je izročil "veliko plaketo ZDUS" – priznanje za osemletno vodenje društva, ki ni ostalo neopaženo. Njegove usmeritve, priporočila in načrti so vodilo za naslednike.

Marinka Faganel

V nedeljo pred velikonočnimi prazniki je bila pod vodstvom Društva žena Vrtojba organizirana ustvarjalna delavnica za otroke in odrasle. Udeležba je bila številčna in ustvarjalne ideje so kar drle na dan. Izdelani zajčki in piščančki iz volne so pričarali praznično vzdušje v mnogo domovih. Glede na pozitiven odziv se bo v prihodnje izvedla še kakšna delavnica.

Barbara Gorkič

Naši predniki, ki so živeli povezani z naravo, so slavili prebujenje narave in prižigali kresove. Na predvečer praznika torej na vrhovih zagorijo kresovi, kres pri trafo postaji, 30. aprila, pa je povezal vaščane in vaščanke Opekarniške ceste, Laz in Pod Laz ter Ceste na Čuklje. Idejo, da bi se dolgo v noč kresu družili, peli in plesali, je dal Niko Janaškovič, saj je mnenja, da sta druženje in povezovanje ključnega pomena. Ob tej priložnosti je nastopil skupaj z ansamblom Sanje. Kres je prižgal Viktor Gorkič, ob prižiganju kresa pa sta zapela tudi Mirko Maraž in Miloš Gorkič, ki so se skupaj z 20 somišljeniki začeli sestajati pred šestimi leti. Kres je gorel dolgo v noč, prav tako pa sta med obiskovalci tlela prisrčno vzdušje in pozitivna energija.

Sara Krošelj

Kot vsako leto je tudi letos v Vrtojbi potekala Revija pevskih zborov iz Občine Šempeter-Vrtojba, ki jo organizira KŠTM Šempeter-Vrtojba.

Prireditev se je odvijala v prostorih Mladinskega centra v Vrtojbi 10. maja, na njej pa je nastopilo 7 pevskih zborov. Začeli so naši najmlajši pevci iz Vrtčevskega pevskega zbora Šempeter-Vrtojba, ki so dodobra ogreli srca vseh poslušalcev. Nastopili so še Otroški pevski zbor POŠ Vrtojba, Otroški pevski zbor OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici, Mladinski pevski zbor Šempeter-Vrtojba, Mladinski pevski zbor OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici, Mešani pevski zbor Vrtojba in Mešani pevski zbor Ciril Silič iz Vrtojbe.

Črt Petrovič

14. maja smo se upokojenci, člani DU Šempeter, odpravili v Ljubljano. Tam so se letos prvič odvijali dnevi medgeneracijskega sožitja v organizaciji ZDUS-a, Študentske organizacije Slovenije, Mladinskega sveta in Dijaške organizacije Slovenije. Častni pokrovitelj prireditve je bil predsednik vlade Marjan Šarec.

Otvoritvena slovesnost na Gospodarskem razstavišču je vse prisotne navdušila. Dobro urico prostega časa smo preživeli vsak po svoje – ob kavici, ogledu stojnic, nekateri pa smo obiskali Hišo Evropske Unije, kjer smo slišali in videli marsikaj zanimivega o delovanju le-te.

Pot nas je nato vodila proti Arboretumu v Volčji potok, še prej pa smo se ustavili na kosilu v Radomljah.

Vreme nam sicer ni bilo najbolj naklonjeno, tudi tulipani so že malo izgubili svoje žareče barve, čudovite pa so bile razstava orhidej, razstava kaktusov in moderna instalacija z naslovom Cvetlične iluzije.

Preživeli smo res prijeten in vesel dan – saj vemo, najpomembnejši so druženje, smeh in petje!

Ivana Konič

16. maja 2019 so KO ZB za vrednote NOB Šempeter pri Gorici, CDAS Šempeter pri Gorici in oblikovalec Bojan Maraž organizirali v Coroninijevem dvorcu ogled dokumentarnega filma Od Franje in nazaj. Avtor filma Bojan Maraž je zapisal življenjsko zgodbo partizana Justina Marjana Grosarja. Ta je bil kot 17-letni mladenič prisilno mobiliziran v nemško vojsko. Po nekaj mesecih je zbežal in se pridružil partizanom Kosovelove brigade. Novembra 1944 mu je drobec granate poškodoval obe nogi. Odpeljali so ga v partizansko bolnišnico Pavlo, kjer so mu rešili obe nogi in življenje. Pozneje je bil sprejet na zdravljenje v bolnišnico Franjo, kjer je dočkal svobodo.

Polna dvorana je stoje in z aplavzom pozdravila prihod tega 92-letnega gospoda izrednega spomina, ki je aktiven na Facebooku in uporablja pametni telefon.

Marjan Grosar je v svojem nagovoru večer posvetil izrednima ženskama, partizanskima zdravnicama Franji in Pavli. Prireditev je minila v prijetnem vzdušju, k čemur je s petjem partizanskih pesmi prispevala Pevska skupina KO ZB za vrednote NOB Šempeter pri Gorici.

Dragica Mavrič

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so potekali Dnevi medgeneracijskega sožitja 2019 – Ustvarjalno stičišče ZDUS. Te zanimive prireditve sva se udeležili članici DU Šempeter, in sicer Katjuša in Vera. Prijavili sva se že mesec prej. Odločili sva se, da bova pekli poseben kruh brez moke, ki je primeren tudi za bolnike s celiakijo. 16. maja sva se odpeljali v Ljubljano in pričeli s peko. Kruh je bil všeč prav vsem, ki so ga poskusili. Tudi Dejan Židan ga je pohvalil. Na prireditvi je bilo zelo živahno, mladi in starejši so peli, plesali, igrali, pripovedovali ...

Katjuša in Vera

Kot vsako leto smo tudi letos v počastitev 1. maja, praznika dela, v Občini Šempeter-Vrtojba postavili tri mlaje, na katerih je, kot se tudi spodobi, plapolala slovenska zastava. Pripravljanje mlajev je tudi letos potekalo kot nekoč, kar pa vedo povedati člani Turističnega društva Občine Šempeter-Vrtojba, člani obeh krajevnih odborov, gasilci PGD Šempeter ter številni posamezniki, ki so pri dvigovanju dreves priskočili na pomoč.

Mitja Skočir

Korenčkova torta

Sestavine:

- 500 g moka
- 2 žlički pecilnega
- 2 žlički sode
- 1 žlička soli
- 4 žličke cimeta
- 2 žlički muškatanega oreščka
- 500 g korenja
- 350 g rjavega sladkorja
- 4 žlice chia semen, zmešane s 4 žlicami vode
- 120 ml olja
- 2 žlički vanilijevega ekstrakta
- 2 žlici kisa
- 100 ml sojinega mleka
- smetana po izbiri

Postopek

Vžgite pečico na 180 °C.
V prvi skledi zmešajte suhe sestavine: moka, pecilni, soda, sol, cimet, muškatni orešček in korenje.
V drugi zmešajte vse preostale mokre sestavine: sladkor, chia semena z vodo, olje, vanilijev ekstrakt, kis, sojino mleko. Nato mokrim sestavinam počasi dodajajte zmes suhih sestavin. Ko dobite homogeno maso, jo vlijte v pekač (premer 24 cm). Biskvit pecite 35 min. Preden torto vzamete iz pečice, naredite test z zobotrebcom.
Torto prerežite in v prerez namažite stepeno kokosovo smetano. Dober tek.

Ana Stergulc

Junij

23. junij 2019 ob 18.00

Dvig slovenske zastave ob obeležju braniteljem slovenske samostojnosti

Pri marketu v Šempetru
OZVV za Slovenijo "Veteran" Nova Gorica, Sekcija Šempeter-Vrtojba

24. junij 2019 ob 20.00

Osrednja občinska slovesnost ob dnevu državnosti

Sv. Ot
Občina Šempeter-Vrtojba in OZVV za Slovenijo "Veteran" Nova Gorica, Sekcija Šempeter-Vrtojba

27. junij 2019 ob 21.30

Koncert mladih glasbenikov Glasbene šole Nova Gorica

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

28. junij 2019 ob 21.30

Mladinski pevski zbor Šempeter-Vrtojba, koncert

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

29. junij 2019 ob 20.00

Z nasmehom v poletne dni, koncert ob praznovanju sv. Petra

Kulturna dvorana Šempeter
Kulturno umetniško društvo Šempeter

29. junij 2019 ob 21.00

Pop Design, koncert

Poletje na placu
Športni park Šempeter
KŠTM Šempeter-Vrtojba

Julij

3. julij 2019 ob 21.30

Moya & Band, koncert

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

4. julij 2019 ob 19.00

Čarovnik Branko, predstava za otroke

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

5. julij 2019 ob 21.30

Tim Vodopivec, Žan Papič, Rok Škrlep, stand-up večer

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

7. julij 2019 ob 21.00

Perpetuum Jazzile, koncert

Poletje na placu
Trg Ivana Roba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

10. julij 2019 ob 19.00

Gusar Berto, predstava za otroke

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

11. julij 2019 ob 19.00

Dan otroških delavnic in poskusov z e-Hišo

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

12. julij 2019 ob 21.00

Šibeniška Klapa – klapa Sebenico, koncert

Poletje na placu
Trg Ivana Roba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

13. julij 2019 ob 8.00

Tradicionalni mednarodni ženski balinarski turnir

Balinišče v Vrtojbi
Balinarska sekcija DU Vrtojba

13. julij 2019 ob 21.30

Komorni orkester NOVA z gosti: Bossa NOVA, koncert

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

14. julij 2019 ob 8.30

Pohod in tek Vogršček

Steza pri jezu Vogršček
Društvo Mark Šempeter

17. julij 2019 ob 19.00

Dan otroških delavnic in poskusov z e-Hišo

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

18. julij 2019 ob 19.00

Kontejnrčki, otroška predstava ob občinskem prazniku

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

19. julij 2019 ob 21.30

Jazz Punt Big Band: A Tribute to Beatles, koncert ob občinskem prazniku

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

20. julij 2019 ob 8.00

Tradicionalni mednarodni moški balinarski turnir

Balinišče v Šempetru
Balinarska sekcija DU Šempeter

20. julij 2019 ob 21.30

Varna hiša za moške, komedija ob občinskem prazniku

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

24. julij 2019 ob 19.00

Čarobna Vililandija, otroška gledališka predstava

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

25. julij 2019 ob 21.00

Mladi glasbeniki v okviru festivala Blue Note

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

26. julij 2019 ob 21.30

Rosedale, koncert v okviru Festivala Blue Note

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

27. julij 2019 ob 21.30

Brade, komedija
Nastopajo: Pižama, Perica Jerković in Gašper Bergant

Poletje na placu
Pred Coroninijevim dvorcem
KŠTM Šempeter-Vrtojba

Avgust

6. avgust 2019

Potovanje po Evropi (Gruzija)

Trg Ivana Roba
Društvo Mark Šempeter (prijave zbira Silvo Kokot)

September

2. september 2019 ob 11.00

Festival goriške obrti in podjetništva 2019

Bevkov trg Nova Gorica
OOZ Nova Gorica

Križanka

Tudi tokrat smo v naše uredništvo prejeli veliko rešenih križank, ki smo jih 21. maja izžrebali in v celoti preverili. Tokrat so imeli največ sreče: Luka Simovič, Brigita Šušmelj in Kaja Škrinjar. Podjetje Alma Photography iz Šempetra jim je 27. maja podelilo prečudovite nagrade in zagotovilo vsem, ki niste bili izžrebani, tolažilne nagrade, ki vas bodo kmalu čakale v vaših nabiralnikih. Vabimo vas, da nam tudi tokrat pošljete rešeno križanko, saj vas čakajo mamljive sprostitevne nagrade. Križanke nam pošljite do 9. avgusta 2019. Srečno!

Za točnost podatkov, objavljenih v napovedniku Glasila Občine Šempeter-Vrtojba, odgovarjajo organizatorji dogodkov.

Glasilo Občine Šempeter-Vrtojba prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva v občini Šempeter-Vrtojba. Glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS pod zaporedno številko 1728.

Letnik IX, številka 2

Izdajatelj: OBČINA ŠEMPETER-VRTOJBA, Trg Ivana Roba 3a, 5290 Šempeter pri Gorici, zanj župan Milan Turk

E-naslov: glasilo@sempeter-vrtojba.si

Odgovorna urednica: Lara Soban

Uredniški odbor: Nataša Brisko, Haideja Černe, Roberta Filipič, Kenny Jan, Ana Stergulec

Lektoriranje: Nika Birsa Vidmar

Oblikovanje: Blaž Erzetič

Fotografija na naslovnici: Marko Afrič

Tisk: Tiskarna Present, Ljubljana

Naklada: 2650 izvodov

Uredništvo si pridržuje pravico, da prispevke primerno priredi za tisk tako po obsegu kot po izrazu. Rokopisov ne vračamo. Prispevkov z nezakonito, žaljivo, zavajajočo, sporno ali moralno neprimerno vsebino ne bomo objavljali.

V Glasilu se proti plačilu v skladu s sprejetim cenikom objavljajo tudi oglasna sporočila pod pogoji navedenimi v ceniku

Šempeter pri Gorici, junij 2019

								AVTOR: GREGA RIHTAR	NESMISEL, NEUMNOST	NAJTRŠE ŽELEZO	MANJŠA, V STRUGI TEKOČA VODA	OTTO LOEWI	NAJDALJŠA REKA NA JUGU LIBANONA	ANGLEŠKA DOLŽIN- SKA MERA
								ITALIJAN- SKO IME NEAPLJA						
								NJIVSKA RASTLINA Z ELIPSAS- TIMI LISTI, ŽABICA						
								NADZEMNI DELI REPE				TONE ČUFAR SNOV V LIMONINI LUPINI		
								ODSOT- NOST SREČE						SLAVKO STIMAC
								AM. SLIKAR (THOMAS) VRH V JUŽ- NIH RETJ- SKIH ALPAH						
FINSKI VOZNIK FORMULE ENA, ČLAN MOSTVA MERCEDES	ENOLIC- NOST, SIVINA	PASTIR V OPERI SNEG- ROČKA	ŠTIRI- NAJSTA ČRKA GRŠKE ABECEDNE	GL. MESTO PROVINCE ADRAR V MAVRE- TANLIJI	NEKDANJI SRBSKI ATLET STEKIČ	SAMO- RODNA TRTA	NEKD. AM. SMUČARKA (LINDSEY) ZUPANČIČ IVA					HIŠNI GLODAVEC VIJAK PRI SADNI STI- SKALNICI		
VULKANI- ZERSKA OBRT													KOSTUMO- GRAFINJA VOGELNIK	AMERIŠKI REŽISER PECKIN- PAH
ANESTE- ZIOLOG									MODERNO CESTNO VOZILO	PEVKA ERBUS AM. FILM. KOMIK MARTIN				
ITALIJAN- SKA REŽI- SERKA CAVANI							TRAK Z VPLETENI- MI GUMI- JASTIMI NITMI							
TONE FORNEZZI		IZUMRLA NOVOZE- LANDSKA PTICA	OTOK V KVARNERJU				ISTRSKI RIBIŠKI ČOLN AM. PISA- TELJ GREY					SLANO JEZERO V TIBETU OTKA, RATKA		
AMERIŠKI IGRALEC HANKS			RAST- LINSKA GLIVIČNA BOLEZEN	VOJAŠKI BEGUNEC								NOTRANJA STRAN ROKE OD ZAPESTJA DO PRSTOV	GLAVNO MESTO ŠVICE	HRVAŠKI ROMANO- PISEK KOVAČIČ
ITALI- JANSKI PEVEC RAMAZ- ZOTTI				SLOVENSKA OBLIKO- VALKA IZDELKOV IZ STEKLA (JANJA) MESTO OB AŽURNI OBALI V FRANCJI				PRIJAVA OBLASTEM ZVRST GLASBE Z JAMAJKE						
TRAV- NIŠKA ZDRA- VILNA RASTLINA				KAR NANE- SE VETER HRANA ŽIVALSKA- GA IZVORA				AMERIŠKA IGRALKA BARKIN ANTON NANUT						
RIMSKA DVOJKA		EMA (LJUB- KOVALNO) SREDO- ZEMSKA RASTLINA				NASELJE V BANATU OB REKI BEGEJ				AVTO ZA KARTING				
MLAJŠI BRAT						SULTANOV URADNI RAZGLAS	ANGLEŠKI PISATELJ FLEMING DRŽAVNI PRAVNIK			AMERIŠKA IGRALKA HATHAWAY				
JEZERO NA SZ PROVINCE ONTARIO V KANADI			AM. IGRAL- (EVA MARIE) BAJESLOV- NI KRALJ BRITANJE					Ime in priimek Naslov Telefon						
TNALA					AMERIŠKI REŽISER HOWARD									
PESNIK PAVČEK				TANJA ZAGAR	OČKA, ATEK									
KEMIJSKI ELEMENT (AT)					DAVEK V STARI AVSTRILJI									
SPENCER TRACY		KRUŠNO ZITO			ŠVEDSKI SMUČAR- SKI CENTER									

POMOČ: IZABELA-samorodna trta, LITANI-najdaljša reka na jugu Libanona, NICA-mesto ob Azurni obali, ODOLIN-njivska rastlina z elipsastimi listi, žabica

Rešeno križanko nam s potrebnimi podatki pošljite do 9. avgusta 2019 na:
Občina Šempeter-Vrtojba, Trg Ivana Roba 3a, 5290 Šempeter pri Gorici, s pripisom
Nagradna križanka.

Spa Perla nagrajencem poklanja:

1. nagrada: bon za masažo,
2. nagrada: bon za vstop v savne in bazene,
3. nagrada: bon za vstop v bazene.

Pravila nagradne križanke in ostale informacije najdete na naši spletni strani
www.sempeter-vrtojba.si.

10
anni
let

Junij:
Sprostitutvena masaža
s kakavovim maslom
(50 min)

-10 %
ob gotovinskem
plačilu